

KELEIVIS

Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
pusei met 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

NR. 32

SOUTH BOSTON, MASS., 1966 RUGPIŪČIO - AUGUST 10

62 - RIEJI METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atakiro Numerio Kai na 12 Centų

Didelės rasinės riaušės Chicagoje

Rasinės riaušės virsta kasdieniniu reiškiniu. Sužeistas ir kunigas Martin King. Laukiama dar daugiau panašių riaušių.

Birželio mėnesį Chicagoje buvo portorikiečių riaušės, o liepos mėnesį pirmosios negrų demonstracijos, kurios praeitą savaitę buvo kartojamos kelias dienas vis kitoje vietoje. Riaušės kyla, kai negrai ir jiems pritariantieji demonstruoja, reikalaudami panaikinti apsigyvenimo segregaciją.

Demonstracijos perkeltos į baltųjų gyvenamus rajonus. Demonstruojant Marquette Park rajone, kur gyvena daug lenkų ir lietuvių, demonstrantai buvo pasiūti baltųjų, daugiausia paauglių, akmenimis, plytgaliais ir kitais panašiais minios "ginklais". Plytgaliai buvo sužeistas ir demonstracijos vadas kunigas Martin King.

Tūkstantis policininkų dar šiaip taip apsaugojo demonstrantus nuo daug didesnės minios užpuolimo.

Kun. King pareiškė, kad jis matęs daug demonstracijų Pietuose, bet dar neregėjęs tokios baltųjų neapykantos kaip šiandien.

Kun. King išvažiavo namo į Atlantą, žadėdamas į Chicago grįžti po 10 dienų ir vadovauti demonstracijoms bent 20-tyje baltųjų gyvenamųjų rajonų.

Sekmadienį negrai be kun. Kingo demonstravo Belmonto-Crigno apylinkėse, miesto šiaurės vakaruose, 5 mylios nuo Loopo (miesto centro).

Nacių partija išmėtė lapelius, kuriuose raginama organizuoti baltųjų sąrybą. "Mes tikime, kad jūs atsielsite su savo ginklu, mum pašaukus jus stoti prieš juoduosius riaušininkus, kai policija nebeįsijaus", rašoma viename nacių lapelyje.

Taigi, atrodo, kad Chicagoje "karštis" dar tik prasideda.

Richardo Specko, to baisiojo žmogžudžio, P. Chicagoje nužudžiusio 8 slauges-studentes, nuotrauka, kai jis buvo nuvežtas į Cook apskrities kalėjimą.

Vestuvės, kurias stebėjo milijonai

Praeitą šeštadienį prezidento Johnsono jaunesnioji dukterė Luci susituokė su Patriu Nugentu, kuriame yra ir pusė lietuviško kraujo, nes jo motina yra čia gimusi lietuvaitė — Jociūtė.

Jungtinių apygavų atliko lietuvis kunigas Jonas Kuzinskas, Nugentų šeimos draugas.

Į vestuves buvo pakviesta apie 700 svečių, jų tarpe ir lietuvių, Nugentų giminaičių.

Vestuvės buvo rodomos televizijoje, todėl jas matė milijonai žmonių.

Jaunavedžiai medaus mėnesį praleis Bahamas saloje.

750,000 karių reikia karui laimėti

Pentagono studijų duomenimis karui Vietname laimėti reikalinga 750,000 karių, ir tai karas gali užsitiesti 5 metus, o su trigubai mažesniu skaičium (dabar Vietname JAV karių esą 285,000) reikės kariauti be galo. Prezidentas dar nėra apsisprendęs, ar priimti Pentagono pasiūlymą padidinti JAV karių skaičių iki minėto dydžio.

JAV per vieną dieną neteko 7 lėktuvų

Praeitą šeštadienį šiaurės Vietname numušti 7 JAV lėktuvai. Tokių nuostolių iki to laiko dar neturėta. Jie prašoko ir 1965 m. rugpjūčio 13 d. nuostolius, kada per vieną dieną netekta 6 lėktuvų.

Nuostoliai padidėjo ir dėl to, kad JAV aviacijos veikla virš S. Vietnamo yra nepaprastai sustiprinta ir per dieną ten puldinėjami ir bombarduojami šimtai taikinių.

Švės Berlyno gėdos sienos sukaktį

Rytų Vokietijos komunistų partija kreipėsi į visus Rytų Berlyno gyventojus, kviesdama rugpjūčio 13 d. švęsti Berlyno sienos 5 metų sukaktį, dalyvauti tą dieną parade ir mitinge...

Tai tokia pat komunistų akiplėšiška begėdystė, kaip ir Lietuvos gyventojų vertimas džiaugsmingai minėti krašto pavergimo sukaktį.

JAV kariauja rankos pirštu

Žurnalistas Edwin L. Dale, Jr., rašydamas apie tai, kiek karas Vietname paliečia JAV ūkį, sako, kad Amerikos ūkis tą karą pakelia mažuoju rankos pirštu, nors tą pirštą šiek tiek ir skauda. Kitaip tariant, JAV ūkis dėl karo iki šiol tą išlaidų našą lengvai pakelia.

Nixonas už didesnę karą

Buvęs kandidatas į prezidentus Richardas Nixonas 3 dienas lankėsi Vietname. Jis sako, kad dabar nėra jokios vilties su komunistais susitarti, nes jie to nenori. Jeigu norima karą greičiau baigti su mažesnėmis aukomis, Vietname kovojančių karių skaičių reikia padidinti bent iki 500,000.

Texaso universiteto (Austino mieste) 307 pėdų aukščio bokštas, į kurį įlipęs 24 m. architektūros studentas Charles Whitman, atsisėdęs net 3 šautuvus ir revolverį, rugpjūčio 1 d. per 80 minučių nušovė 13 žmonių ir 33 sužeidė. Kažin kiek dar jis būtų prisaukęs, jeigu pats pagaliau nebūtų buvęs policininko nušautas.

Ginčai kongrese dėl apsigyvenimo segregacijos

Pastaruoju metu kyla dideli ginčai dėl civilinių teisių įstatymo pakeitimo, ypač dėl apsigyvenimo segregacijos panaikinimo.

Civilinių teisių įstatymo pakeitimas gal bus baigtas svarstyti Atstovų rūmuose dar šią savaitę. Tą pakeitimą pasiūlė administracija. Ypač daug ginčytasi dėl apsigyvenimo segregacijos (open housing).

Iki šiol baltieji negrams neparduodavo namų ar neuožmodavo butų, ir tuo būdu negrai buvo priversti susispiesti tik tam tikruose rajonuose, negalėdami prasišverbti į baltųjų gyvenamą plotą ir geresnes patalpas. Dabartinis pasiūlymas draudžia diskriminaciją, išnuomojant butus ar parduant namus, numato bausmes tiems, kurie atsisako išnuomoti butą ar parduoti namą dėl rasinių sumetimų.

Atstovas Moore siūlė tą įstatymo dalį išbraukti, bet jo pasiūlymas atmetas 198 balsais prieš 179.

Kiti atstovai įnešė naujų pasiūlymų, kurie sušvelnintų administracijos pasiūlytą projektą. Pagal teisių komisijos pasiūlymą įstatymo pakeitimas teliesias tik 60% namų, jis neliesias mažesnių kaip 4 butų namų.

Didelis pasipriešinimas tam įstatymo pakeitimui numatomas senate, kur tikimasi prasidės plepėjimas (filibusteriavimas).

Įstatymo pakeitimo priešininkai argumentuoja, kad verčiant išnuomoti ar parduoti namus negrams yra varžoma ir namų savininkų laisvė elgtis su savo turtais, kaip norima, kad tai esanti jau valdžios prievarta ir įsikišimas į privatinę nuosavybę.

Charlie Chaplin šitaip atrodė, atostogaudamas prancūzų Rievoroje.

Šitas bitnikas Jean Jacques Gilleron, atostogaudamas Italijoje ir Prancūzijoje, ne išsėjos, bet vogė. Jis pagautas prisipažino policijai, kad nuo birželio 6 d. pietų Italijoje įvykdęs apie 100 vagysčių.

Smarkiai kyla maisto kainos

Susirūpinta, kad paskutiniu metu labai kyla būtiniausių maisto dalykų kainos, ypač New Yorke. Šio miesto valdžia nutarė tą reikalą ištirti. Ir žemės ūkio sekretorius paskelbė, paprasčiausiai Federalinės prekybos komisija tą reikalą ne tikrai New Yorke ištirti.

Sakysim, New Yorke 1948 m. duonos svaro kaina buvo 16 centų, o dabar jau 30 centų. Kiaušinių A rūšies tužinas birželio mėnesį kainavo 55 centus, o dabar 69 ct. Pieno kvortai praeitą savaitę pridėtas 1 centas, — tai jau trečias pakėlimas per 6 mėnesius. Numatoma, kad dar bus pridėtas vienas centas.

Pravartu žinoti, kad už kvortą pieno ūkininkas gauna 12-8 cento, o jo vartotojas moka 28 centus. Taigi 15.2 centų prisideda, kol pieno kvorta nuo karvės tešmens pasiekia vartotojo lūpas... Aišku, kad tai žymiai perbrangi pieno lašo kelionė.

Lėktuvui užsidegus, žuvo 12 žmonių

Praejusį šeštadienį degantis sprausminis lėktuvas nukrito netoli Falls City, Nebr. Jis skrido iš New Orleanso į Minneapolisą. Žuvo visi jį skridę 42 asmenys.

Per pusmetį keliuos žuvo 23,570

Per šiu metų pirmąjį pusmetį eismo (trafiko) aukų buvo 23,570. Pernai per tą patį laiką žuvo 21,750.

Vienas mastas darbininkams, kitas fabrikantams

Ruošia įstatymą, kuris sustabdytų lėktuvų mechanikų streiką, bet nesiruošia pažaboti plieno fabrikantų.

Jau mėnuo, kai streikuojančių lėktuvų bendrovių mechanikai. Jų unijos susitarimą su darbdaviais mechanikai atmetė. Senatas jau priėmė įstatymą, kuris mechanikų streiką sustabdytų 30 dienų, ir, jei per tą laiką šalys nesusitars, tai prezidentas gauna teisę streiką sustabdyti dar 150 dienų.

Tą įstatymą turi priimti ir atstovų rūmai. Ten jam bus daugiau priešinų, nes rinkiminiais metais ypač nenorima pyktis su darbininkais, darbininkų unijomis, kurių dauguma rėmė dabartinę kongreso daugumą.

Bet, reikia manyti, kad įstatymas bus ir atstovų rūmų priimtas, streikas sustabdytas, bus paskirta speciali komisija tarp šalių tarpininkauti. Gal pagaliau ir bus pasiektas susitarimas.

Bet administracija ir kongresas ne toks griežtas yra santykiuose su fabrikantais. Štai šiomis dienomis porą plieno bendrovių pakėlė plieno kainą. Prezidentas pareiškė nepasitenkinimą, kad toks kainos pakėlimas gali padidinti infliacijos pajūją ir labai neigiamai atsiliepti JAV ūkiui, be to, kad tai padaryta net nepasitarus su administracija. Kelios kitos bendrovės nors ir tarėsi su administracija, bet vėliau kainas taip pat pakėlė.

Iki šiol negirdėti, kad būtų ruošiamas įstatymas, kuris sustabdytų plieno kainų kėlimą.

Taip jau šiandien yra, kad silpnėnis dar labiau spaudžiamas, o stipresniam nusilenkiama.

Spalio mėnesį pašauks 46,200

Krašto apsaugos ministerija nutarė spalio mėnesį pašaukti 46,200 naujokų. Tai didžiausias skaičius po Korėjos karo, kada 1953 m. gegužės mėnesį buvo pašaukta 53,000.

Rugsėjo mėnesį bus pašaukta 37,000 naujokų.

KOSYGINAS PASILIEKA

Prieš Sovietų S-gos Aukščiausiam Sovietui susirenkant plito gandai, kad vyriausybės galva Kosyginas bus pašalintas, bet tie gandai nepasitvirtino: jis ir toliau paliktas ministru pirmininku.

Kanadoje žadama įvesti nemokamą gydymą visiems gyventojams.

Paleckis — Tautybių Tarybos pirmininkas

Justinas Paleckis išrinktas Sovietų Sąjungos Aukščiausio Sovieto Tautybių Tarybos pirmininku.

Lietuva toje taryboje turi 32 atstovus, jų tarpe ir tokius "lietuvius", kaip generolą Gusakovskį, laivo kapitoną Ivanovą, gen. Jefimovą, Kulidzanovą, Popovą, Skackovą, Sokiną.

Nauji suvaržymai Sovietų S-goje

Aukščiausias Sovietas priėmė įstatymą, kuris suvaržo užsieniečių keliones. Jis padidina bausmes už nusižengimus kelionių taisyklėms, už lankymą vietovių, kurios uždraustos užsieniečiams.

Iki šiol už nusižengimą kelionių taisyklėms buvo baudžiama daugiausia 50 rublių, o dabar ta bausmė padidinta net iki uždarymo vienerius metus darbo stovykloje.

Užsieniečiai, važiuojantieji automobiliais, gali naudotis tik 5 pletais. Iš jų išskirti net kokio nors senovės paminklo apžiūrėti draudžiama.

Kitų valstybių diplomatai Maskvoje negali išvažiuoti iš Maskvos toliau, kaip 25 mylias.

Praeitą šeštadienį įvairiose didmiesčiuose buvo surengtos demonstracijos prieš karą Vietname ir atominės bombos numetimą į Hirošimą 21 metų sukakties proga.

Tai studentas Charles Whitman, 24 m. amž., kuris iš Texaso universiteto (Austino miesto) bokšto nušovė 13 žmonių, prieš tai nužudęs savo žmoną ir motiną, ir 33 žmones sužeidė, kol drąsus policininkas jį patį nušovė.

Lietuvą visdaugiau kolonizuoja

Pagal naujojo Sovietų Sąjungos penkmečio planą Lietuvos teritorijoj įkurdinti numatytosios sovietinės įmonės, kaip ir daugumas jau veikiančiųjų, bus irgi ūkiškai ir politiškai kolonistinio pobūdžio įmonės.

Albinas Adomaitis, Lengvosios pramonės ministras Vilniuje, neseniai (Komj. Tiesoj, nr. 116) pasakojo:

— Jau ateinančiais metais ims veikti Utenos baltinių trikotažo fabrikas. Jis per metus išleis 18 milijonų porų baltinių. Stambi įmonė išaugs Plungėje. Ji per metus galės pagaminti 23 milijonus kvadratinų metrų dirbtinės minkštos odos.

Niekas Lietuvoje tokių įmonių kūrimo viešai nekritikuoja. Priešingai, kur tik reikia, giria "Lietuvos pramonės ugdymą", stengiasi uoliai jos kūrimo dalyvauti (kiek tik jose lieka vietos nuo "didžiųjų brolių") ir išgauti, kiek tik pasiseka naudos ir Lietuvai.

Tačiau visiems aišku, kad lietuviai patys, net ir komunistai, jeigu būtų jų valia ir galia, visa tai darytų gerokai kitaip. Nes visiems aišku, kad tos statomosios įmonės Utenoj ar Plungėj, jeigu dirbtų Lietuvos gyventojams, tai vien iš jų Lietuvoje kiekvienas iš vaiko amžiaus išaugęs asmuo kasmet turėtų po devynias poras baltinių ir po 11 su puse kvadratinų metrų (kone 124 kv. pėdas) dirbtinės minkštos odos.

Nei tiek baltinių, nei juo labiau tiek odos Lietuvai nereikia. Tad suprantama, kad tos įmonės gamins daugiausia Rusijos vidaus bei užsienio prekybos reikalingam. O tą prekybą tvarko ir naudoja rusų valdžia Maskvoje. draudžianti vietiniams pareigūnams pasiduoti "vietininkiškiems sentimentams". Kadangi Lietuvoje nėra tiems gaminiams ne tik pakankamai vartotojų, bet ir visiškai nėra žaliavų, tai vienintelis rusų valdžios sumetimas tokias įmones steigti Lietuvoje yra kolonistiškas: **panaudoti Lietuvoje esančią specialistinę darbo jėgą už savo vienašališkai be derybų padiktuojamą žemą atlyginimą.**

Be to, apie tas įmones klausinėjamas, respublikinis ministras Adomaitis atvirai pripažino, kad:

— Mūsų įmonėms vis dar trūksta mechanikų, energetikų, konstruktorių, specialistų automatinėms linijoms, valdymo ir dispečeriniam įrengimams aptarnauti. Politechnikos institutas šių profilių profesijų iki šiol iš viso neruošė. Pastarąsias specialybes bus galima įsigyti nuo

Atseit, gerėliau apmokamoms vietoms darbininkų Lietuvoje irgi trūksta. Politechnikos institutas, nors turi kone 16 tūkstančių studentų, tų specialistų ligi šiol nerenge — Maskvos planuotojai jam iki šiol to uždavinio neskyrė. Bet įmonės, kurioms tų specialistų reikia, jau stato. Atseit, bus dar viena proga atsitiesti net į Uteną ar Plungę (taip pat į Alytų, Jurbarką) reikalingų specialistų iš "plačiosios tėvynės" ir taip dar padidinti kolonistų kiekį Lietuvoje.

Dabar Politechnikos institutui jau leis rengti specialistų ir bent kai kurioms iš minėtųjų specialybių. Tačiau, šimtą tepradėję, ligi prirengs, naujosios įmonės jau bus pastatytos ir aprūpintos specialistais, atsistais iš kitur. Būsimiesiems, Kauno institute pėvelai prirengtiesiems, jauniems specialistams greičiausia teks ieškoti darbo kitose "plačiosios tėvynės" vietose.

Taip "Lietuvos pramonės ugdančios" įmonės (Lietuvoje jau nusipelniusios "rusiškų gegutės kiaušinių" vardą) yra ne tik raumenų išnaudojimo, bet ir tautinio gyventojų sumaišymo įrankis. (Elta)

LIETUVIUS VARO TAŠKENTO ATSTATYTI

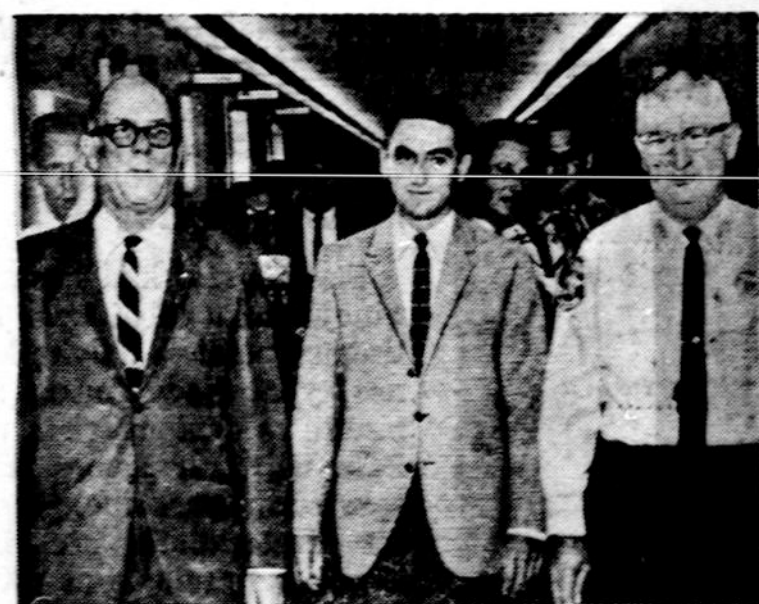
Zemės drebėjimas Taškente — rusų valdžiai Lietuvoj irgi proga sukeisti vietomis keletą šimtų Lietuvos gyventojų.

Ksaveras Kairys, vilniškės ministrų tarybos pirminko (M. Šumausko) pirmasis pavaduotojas, liepos 6 d. paskelbtame pasikalbėjime papasakojo, kad "Respublikos vyriausybė nutarė" — suprantama, nutarė įsakyta iš Maskvos, nes visos "respublikų vyriausybės" panašiai nutarė — nedelsiant išsiųsti į Uzbekistano sostinę statybinį traukinį.

Dar gegužės mėnesį, sako Kairys, buvo išsiųsti Taškentą statybininkų "žvalgai", o birželio pradžioje išvyko ir statybinis traukinys. Traukinys ne tik su (Lietuvos miestuose taip reikalingomis) statybinėmis mašinomis ir inventoriu, bet ir su žmonėmis, specialistais: "prityrusiais darbininkais, statybos inžinieriais, autotransporto ir plentų, melioracijos ir vandens ūkio, sveikatos apsaugos, energetikos ir elektrifikavimo šakų pasiuntiniai, visu

Viršuje praeitą šeštadienį susituko Pat Nugent ir Luci Baines Johnsonaitė, prezidento duktė. Apačioje baltieji Rūmai, į kuriuos prezidento dukters vedybų pokylio buvo pakviesta apie 700 svečių. Vidury baltųjų Rūmų rytų kambarys, paruoštas vedybų iškilmėms. Šitas kambarys iškilmėms nebuvo naudojamas nuo 1906 metų, kada buvo prez. Roosevelto dukters Aliės vestuvės, kuri ištėkėjo už kongresmano Longwortho.

Dr. Carl Coppolino (vidury) vedamas į Sarasotą, Fla., teismą. Jis kaltinamas 1965 m. nužudęs savo žmoną, o 1963 m. savo draugą pulk. Williamą Farberį.

stambiausių respublikos miestų atstovai". Gegužės mėnesį išvyko geodezininkai, projektuotojai, sanitarinės technikos ir kitų statybinio darbų organizatoriai. Iš viso keli šimtai žmonių, svarbių specialistų. Su jais ar paskui juos turės norom nenorom išvykti ir jų šeimų nariai, jei nenorės neribotam laikui ar visiškai išsiskirti. Nes tie specialistai išsiųsti ne mėnesiui ar kitam, o mėžiausia dvejiems metams, nes K. Kairys aiškiai pasakė: "Per dvejus metus Lietuvos statybininkai pastatys Taškente 10 tūkstančių kvadratinų metrų gyvenamojo ploto" (t. y. apie 300 bolševikinio standartinio dydžio butukų). Po dvejų metų Taškento atstatymo darbas dar gali būti nebaigtas, o jeigu ir būtų baigtas, tai didelis klausimas, ar dabar išvykstantiems bus kaip grįžti Lietuvon. Grįžtantiems sunkiausias dalykas gauti tą "gyvenamąjį plotą". Išsiuntus tiek statybos specialistų, gyvenamojo ploto statyba Lietuvoje atitinkamai sumažės. Be to, išvykstančiųjų vietas jau atvyksta žmonės ... iš Taškento! K. Kairys pranešė:

"Nuosirdžiai, svetingai bus sutiktos 300 šeimų iš Taškento, kurios artimiausiu laiku atvyks į Lietuvą. Sudaryta vyriausybė komisija, kuri operatyviai vadovaus šių šeimų apgyvendinimui respublikos miestuose bei rajonų centruose".

Kas tos šeimos, nėra kitų duomenų spręsti, kaip tik tas komisijos sudarymas tikslu jas "svetingai priimti ir operatyviai apgyvendinti". Bene bus tai "didieji broliai" — profesionalai kolonistai, gavę leidimą pabėgti iš žemės drebėjimo nusiaubtos kolonijos į kitą, kur žemė dar nedreba. Pažymėtina, kad, kai vienas kitas lietuvis grįžta paliejęs iš Sibiro tremties, tai retai gauna teisę net nuosavuose namuose prisiglausti. (Elta)

SLA Seimas

SLA 80 metų sukakties seimas įvyko Clevelande liepos 11-13 dienomis. Jį atidarė seimo rengimo pirminkas Jonas Daugėla ir, pasveikinęs susirinkusius, perdavė valdžią SLA prezidentui P. Dargiui.

Seimą sveikino miesto majoras, pagyres lietuvių už jų gražų ir kultūringą gyvenimą, priminė lietuvių kultūros darželį, Čiurlonio sambūrio namus ir kt.

Kol mandatų komisija patikrino atstovų įgaliojimus, seimą sveikino Bendruomenės pirm. J. Bačiūnas, dr. P. Grigaitis, St. Michelsonas, dr. A. Budreckis, M. Vaidyla, A. Ošlapas, O. Kaulakienė, K. Karpis, J. Talalas (perdavęs ir Alto prezidento A. Rudžio sveikinimą). Aktorius V. Žukauskas vaizdžiai priminė anų laikų gyvenimą ir priežastis, kurios paskatino SLA įkūrimą. Teis. K. Navasaitis kiek ilgiau pavartė SLA istorijos lapus.

Mandatų komisijos pranešimu, seime dalyvauja per 100 atstovų.

Visi Vykdomosios tarybos narių pranešimai buvo atspausdinti prieš seimą ir nariams išsiuntinėti, todėl jiems priimti neteko daug laiko sugaišti. Iš jų paaiškėjo, kad SLA turi turto beveik \$4 mil., kad per du metus išmokėta pašalpų \$40,044, o gyvybės draudimo — \$302,554, kad nuo paskutinio seimo mirė 605 nariai, o naujų per tą laiką teprimta 534. Taigi narių per tą laiką kiek sumažėjo, bet turtas padidėjo \$137,834. Kaip bebūtų, organizacijos svarbiausias rūpestis ir toliau surasti geriausių priemonių narių skaičiui padidinti.

Seimas priėmė eilę sveikinimų: JAV prezidentui, valstybės sekretoriui Rusk, Lietuvos atstovui J. Kajecui ir kt., o taip pat rezoliuciją Lietuvos laisvinimo reikalu.

Buvo nemažai pasiūlymų pakeisti įstatus, bet jie paliko nepakeisti.

Seimas apdovanojo specialiais ženkleliais tuos, kurie dirbo kuopų valdybose nemažiau kaip 25 metus. Tokių buvo aštuoni: Margareta Johnsienė, Povilas Šukis, Adolfas Kaulakis, Jonas Pabarčius, Jonas Petkus, Povilas Brazaitis ir Mikas Balčiūnas.

Lietuvos atstovas Londonė Bronius Balutis išrinktas garbės nariu.

Aukų įvairiems fondams sudėta \$668.

SLA narys nuo 1915 metų K. Karpis, rašytojas, buvęs Dirvos redaktorius, Tautinei Fondacijai padovanojo savo gyvybės draudimą \$1000, o E. Mikūžytė \$100.

Seime dalyvavo ir Argentinos lietuvių susivienijimo sekretorė Nelida Hukaitė, kuri seimui pasakė gražią kalbą.

Aišku, seimas patvirtino išrinktąją Vykdomąją Tarybą: prez. Povilas Dargis, viceprez. Stasys Gegužis, sek. Berta Pivaronienė, izd. Eufrozina Mikūžytė, izd. glob. Steponas Briedis ir Jozefina Milerytė ir dr. kvotėjas — Steponas Biežis.

Tėvynės redaktorių paliktas dabar tas pareigas einantis Antanas Sodaitis. Vykd. Tarybos nariams pakelti atlyginimai 25%.

Kitas seimas bus Chicagoje 1968 m. (Pasiūlymas šaukti seimą kas treji metai buvo atmestas).

Seimo rengėjai pasirūpino, kad atstovai turėtų ir pramogų. Jie buvo nuvežti į Kultūros darželį, kur po trumpos programos buvo padėtas vainikas prie Jono Basanavičiaus paminklo. Iš ten atstovai buvo nuvežti į Čiurlonio sambūrio namus ir pavaišinti.

Liepos 12 d. buvo šaunus banketas, kuriam vadovavo K. Karpis. Meninę programą atliko dainininkai Juzė Kristolaitytė-Daugelienė su Julium Kazėnu ir pianistė Birutė Smetonienė. Prez. P. Dargis čia pasakė kalbą, kuri Keleivy jau buvo išspausdinta.

Bankete dalyvavo ir keilolika į Jaunimo Kongresą atvykusių iš Argentinos ir kitur jaunuolių. Keis žodžius jame tarė ir Jūratė Reisgytė, kuri Lietuvos "prezidentui" J. Paleckui Australijoje sugebėjo pakišti pasirašyti Jaunimo peticiją Jungtinėms Tautoms, kad Lietuva būtų išlaisvinta iš komunistų okupacijos.

P. Br-tis

Ką kiti rašo

TIK MIZARA AR BIMBA
NIEKUS PLEPA

Laisvės redakcija Mėpos 22 d. rašo, kad P. Dargis SLA seime plepėjęs niekus. Girdi, jis ten pagyres "vaduotojų komitetus — alfa, vika, balfa (tai rašo mažosiomis raidėmis. Kel red.), kuriems ir jis pats priklauso." O tas "Susivienijimui ne tik nepadeda, o kliudo augti... Užuoat augęs nariais, SLA smunka". Girdi, centror sekretorė pasakiusi, kad SLA 1960 m. gruodžio 31 d. turėjęs 11,650, o 1965 m. gruodžio 31 d. beturėjęs tik 10,048 narius.

Taip, mažėja ir SLA narių skaičius, bet ne todėl, kad jo prezidentas kovoja dėl Lietuvos išlaisvinimo. Jei Susivienijimo nariai mažėtų dėl tos priežasties, tai komunistų kontroliuojamas susivienijimas turėtų klestėti, jo nariai turėtų augti, kaip grybai po lietaus. O juk yra priešingai: ir jo narių skaičius mažėja.

Štai Chicagoje liepos pradžioje buvo to jų susivienijimo 17-sis seimas. Ten buvo pranešta, kad turima kapitalo \$1,467,601 o narių 4,238 ir kad narių skaičius per paskutiniuosius dvejus metus sumažėjo 293 nariais.

Kodėl? Juk jo vadai Lietuvos nelaisvina, nes, pasak juos, ji išlaisvinta ir jaučiasi laiminga komunistų rojuje.

Taigi, ne P. Dargis plepa niekus, bet "istorijos garbės daktaro" ir "nusipelnusio rašytojo" titulais komunistų apvainikuoti Laisvės redaktoriai.

KNYGOS JAUNIMUI

BALTOSIOS PELYTES
KELIONĖ Į MENULĮ,
parašė Danutė Bindokienė, 58 psl., kaina \$1.50

ŽAIŽARAS, D. Čibo pasaka
mažiesiems, teisybė didelėms, Ados Sutkuvienės iliustracijos, 21 puslapis, kaina \$1.50.

MURKLYS, A. Giedriaus
apysaka, 130 psl. kaina \$1.80.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina \$1.80.

GINTARĖLĖ, J. Narūnės iliustruota pasaka, 24 psl. kaina \$1.

Ta pati anglų kalba, ... \$1.

KETURKOJIS UGNIAGESYS, D. Bindokienės parašytas labai įdomus pasakojimas, gera dovana vaikams, bet ir seneliams su įdomumu ir malonumu skaityti. Kaina tik \$2.00.

MĖLYNI KARVELIAI, Aloyzo Barono, 69 psl. kaina \$1.50.

TRYŠ SAKALAI, Alf. Vambuto, 15 pasakų ir padavimų, 186 psl., kaina... \$2.

Naujausios KNYGOS

DELFINO ŽENKLE, premijuotas romanas, parašė Jurgis Gliauda, 234 puslapiai, kaina \$2.50

EILĖRAŠČIAI, Henriko Radausko poezijos rinktinė, 237 psl. Poezijos mėgėjams tai yra nepaprasta šio iškilaus poeto dovana. Kaina \$5

BAISUSIS BIRŽELIS. Šitoje 238 psl. knygoje yra 3 dramos: Baisusis Birželis, Varpinė ir Siaurės pašvaistė. Parašė Pranas Naumiščiškis. Kaina \$3.50

ŠIRDIES PRIEPUOLIAI, kaip juos pramatyti ir jų išvengti. Parašė med. dr. M. Gertler. Šiais laikais, kada širdies susirgimai taip paplitę, ši knyga visiem reikalinga. Kaina \$3.75.

VARPAS NR. 6, 168 psl. Jame įdomūs dr. J. Pajaujo, J. Audėno, dr. V. Sruogienės, H. Blazo, M. Mackevičiaus, A. Kučo ir kt. straipsniai. Kaina \$2.

(Keleivio adm. dar gali ma gauti ir Varpo Nr. 5, kuris taip pat įvairus ir įdomus, kaina \$2.).

LIETUVOS ISTORIJA, VI-ji laida, parašė dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė, 414 psl., daug paveikslų, keili žemėlapiai, tvirtai įrišta. Knyga ne tik geras vadovėlis mokiniams, bet ją su idomumu skaitys ir suaugusieji. Kaina \$6.

LIETUVIŲ BELETRISTIKOS ANTOLOGIJA, II omas, redagavo Bernardas Brazdžionis ir Benys Babrauskas, 700 puslapių, kaina \$10. Knygoje yra 61 rašytojo kūrybos pavyzdžiai.

AUKSO ŽASIS, pasakius 3 veiksmų komedija, parašė Birutė Pukelevičiūtė, 159 psl., kaina \$2.

Už šį veikalą autorė 1961 metais gavo L. Bendruomenės jaunimo dramų konkurso pirmąją premiją, pagal ją Chicagoje yra susuktas filmas, kurio paveiksiais papuošta ir ši knyga. Abi knygos labai tinkamos dovanoms.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RABO,
TAS DUONOS NEPRABO.

KAS NAUJO BROOKLYNE

Dariaus-Girėno dviasia gyva

New Yorko lietuviai neturėtų vieno rūpesčio, jeigu nebūtų pastatę Dariaus ir Girėno paminklo.

Tų dviejų pasiryžėlių nuagali Atlanta prieš 33 metus žuvimo diena — liepos 17 d. — ir čia būtų pamiršta, kaip jau daug kur jos

jos istorinė medžiaga. Ją renka, dalyvauja Worcesterio Dariaus ir Girėno Fondas, kurio tikslas įsigyti žemės sklypą, pastatyti ten namus, įrengti Dariaus ir Girėno kambarį. Tą kambarį puos ir minėtas dailininko Juodžio paveikslas. Ten galėtų būti vieta ir aplamai susipažinti su aviacija.

Prie Dariaus ir Girėno paminklo Brooklyne 1966 m. birželio 25 d. Iš kairės į dešinę: adv. Steponas Briedis, Jackus Sonda, Bronė Spūdienė, Jonas Vilkaitis ir Juozas Vilčinskas, atvykęs iš Anglijos.

nebeprisimenama Tiesa, tą "rūnėti" turi ne visi newyorkiečiai, o tik pati mažiausia jų dalis, ir tai netulnė.

Štai liepos 16 d. į Dariaus ir Girėno skridimo į Lietuvą ir jų žuvimo paminėjimą prie jų paminklo Lituanica aikštėje (Union Avenue, Brooklyne) susirinko vos poras šimtų senesniosios kartos newyorkiečių lietuvių. Atėjo tie, kurie savo aukomis tą skridimą, skirtą Jaunajai Lietuvai, rėmė ir kurie davė lėšų paminklui pastatyti, ir tie, kurie tiesioginiai su tuo darbu buvo susiję ir išsiderėjo iš New Yorko miesto, kad toji vietovė būtų pavadinta Lituanica Square.

O tokių buvo ir tebėra Dariaus ir Girėno Paminklo Pastatymo Komitetas priešaky su Jonu Šalčiu ir nariais adv. Bredžiu, Br. Spūdiene, Petru J. Montvila ir kitais, prie to komiteto darbų prisidėjusiais.

Metai iš metų jie nepamiršta suruošti tiems Lietuvos didvyriams pagerbimo iškilmėms. Šiemet to iškilmėms metu invokacija paskaitė ir žodi tarė kun. J. Čekanavičius. Lietuvos ir JAV himnus sugiedojo solistė Lionė Juodytė, jai padėjo jos šešerių metų dukrytė Paerindė. Kalbėtojų buvo Vliko gen. sekretorius J. Audėnas. Žodi tarė taip pat atvykęs iš Worcesterio lakūnas Gediminas Janulevičius. Jis su savim atsivežė taip pat buvusio Lietuvos lakūno, dabar dailininko, Juodžio nuništa Dariaus ir Girėno skridimo paveikslą.

Atvyko lakūnas G. Janulevičius ir tas iškilmės ne atsitiktiniai. Jis yra vienas tu, kurie susirūpinę Dariaus ir Girėno, kaip ir visos nepriklausomos Lietuvos aviaci-

G. Janulevičius kurį laiką gyveno Australijoje ir ten buvo susirūpinęs Dariaus ir Girėno vardu įamžinimu. Dabar jis yra pasišovęs mažą lėktuvą suruošti skridimą į Australiją, nes į Lietuvą tokiems pasiryžėliams vartai užkelti.

Be šių kalbėtojų, dar kalbėjo dailininkas Juodis ir visi komiteto nariai Iškilmėms proga lietuviškos moters nepamiršo Dariaus ir Girėno paminklo papuošti gyvomis gėlėmis. Ona Petraškie- nė Moterų Vienybės vardu padėjo gražių gėlių vainiką.

Iškilmėms gražiai vadovavo didelis Dariaus ir Girėno garbintojas Jonas Šaltis, ilgametis to komiteto pirmininkas. Pagerbimo iškilmės užtruko tik vieną valandą.

Visų susirinkusių buvo pastebėtas tose iškilmėse jaunimo nebuvimas, ir tai jau ne pirmą kartą ir ne pirmi metai.

Šie metai skirti lietuvių jaunimui. Garsiai nuskambėjo buvęs Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas su savo iškila Dainavoje, pasukbomis priimtomis rezoliucijomis, ta proga suvaidinta opera Loku ir kitom pramogom. Atrodė, kad visatai išjudino ir New Yorko jaunimą ir kad bent mažą jo dalis atsilankys ir į Dariaus-Girėno minėjimą. Juo labiau, kad prieš 33 metus, pasišovę nugalėti Atlanto vandenyną ir pasiekti Lietuvą, lakūnai Darius ir Girėnas taip pat nebuvo seniai ir ta savo skridimą savo parašytu testamentu skyrė Jaunajai Lietuvai ir daug tikėjosi iš jaunimo. Rodos, toks Dariaus ir Girėno testamentas turėtų įpareigoti ir mūsų jaunimą.

Dariaus ir Girėno Paminklo Pastatymo Komite-

PHILADELPHIA, PA.

Mirė inž. A. Jurskis

Liepos 31 d. po sunkios ligos mirė inž. atsargos pulk. Alfonsas Jurskis, gimęs 1894 m. rugpiučio 4 d. Pumpėnų valsč. Velionis gimnaziją baigė Mintaujoje ir studijavo Petrapilio politechnikos institute, bet jo nespėjo baigti, nes buvo pašauktas į kariuomenę. Vėliau jau iš Lietuvos jis buvo nuvykęs į Paryžių ir ten baigė elektrotechnikos aukštąją mokyklą.

Kadangi dar kariuomenėje būdamas velionis dirbo radijo srityje, todėl grįžęs į nepriklausomą Lietuvą, jis organizavo Kauno radijo stotį ir radiofoną.

Jis buvo vienas geriausių radijo specialistų, yra parašęs ne vieną tos srities mokslinį darbą, radijo technikos vadovėlį, universitete buvo radijo katedros vedėjas. Kurį laiką dėstė ir Temple universiteto technikos skyriuje Philadelphiaj.

Velionis tiek Lietuvoje (jau nuo gimnazijos suolo pradėdant), tiek pasitraukęs į Vokietiją ir atvykęs į Ameriką, uoliai dalyvavo lietuvių visuomeniniame gyvenime. Su jo mirtimi lietuvių inžinieriai neteko vieno iš įžymiųjų kolegų, o lietuvių visuomenė vieno iš labai vertingų narių.

Gili užuojauta jo žmonai Onai, dukrai Sniegai ir sūnams Juozui ir Liutui.

SĖKMINGA BENDRA VEIKLA

New Jersey Lietuvių Taryba su estų ir latvių organizacijų centru komitetais jau antri metai sėkmingai veikia bendrai, sudarę 12 narių (po 4 iš kiekvienos tautos) komitetą. Lietuviam jame atstovauja V. Melinis, V. Dilis, Pr. Purnas ir A. S. Trečiokas.

Šiais metais okupacijos sukaktį minint visokiais būdais siegtasi kuo daugiau su tuo reikalu supažindinti amerikiečius per spaudą, radiją ir kitais būdais.

Vaisiai buvo geri. Keli mūsų valstybės kongresmanai kalbėjo JAV kongrese ir savo kalbas įtraukė į Congressional Record, didesnę pusę kongresmanų prielankiai atsiliepė apie mūsų kovą dėl Pabaltijo laisvės.

Pavergtųjų savaitės proga New Jersey gubernatoriaus paskelbė atitinkamą deklaraciją, įtakingas Newark Evening News ir kiti laikraščiai okupacijos sukakties ir Pavergtųjų tautų savaitės proga labai mums palankiai aprašė Pabaltijo tautų likimą.

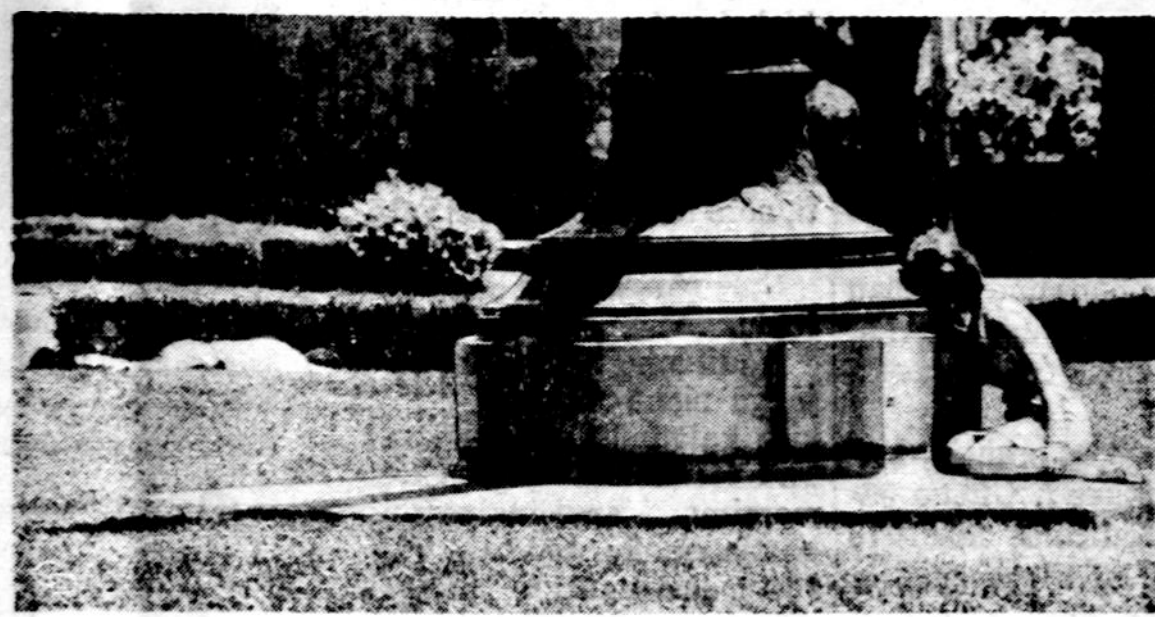
Katalikų ir kitų tikybų bažnyčiose buvo skaitomi komiteto atsisaukimas ir gubernatoriaus deklaracija.

Komitetas dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie jo darbų.

A. S. Trečiokas

tas dar toli prieš tas iškilmės išplatino savo atsisaukimą apie ruošiamą liepos 16 d. paminėjimą ir jį spaudoje taip pat paskelbė. Deja, New Yorko lietuvių jaunimas jį tai neatsiliepė.

Tokį pat rūpestį turi ir Chicago lietuviai J. Vika.

Kairėje matyti vienas nušautas, o dešinėje už paminklo besislapstanti nuo pamišėlio kulky moteris. Jis Austine iš universiteto bokšto nušovė 13 žmonių ir 33 sužeidė.

BALFO METŲ GERYBĖS

Metų bėgyje Balfas Centre buvo gauta 107,029 dol. pinigais, tačiau be pinigų Balfas dar gavo iš savo rėmėjų 27,340 svarų rūbų, 4,961 knygą, vaistų, žaislų, plokštelių ir kitų materialinių gėrybių, kurios buvo panaudotos šalpai. Visų tų gėrybių vertė siekė 45,971 dol. Taigi gėrybėmis per metus Balfas turėjo pajamų 153,000 dol.

Balfas šalpa rūbais

Kadaise Balfas siųsdavo didelius kiekius maisto ir rūbų tremtiniais, nes anie gyveno stovyklose, lengva buvo padalinti. Dabar stovyklų jau nebėra, tad tenka siuntinėti individualiai, paprastais pašto paketais. Daugiausia vartotų rūbų pasiūsta Lenkijos lietuviams, net 451 siuntinys. Vokietijon pasiūsta 55 siuntiniai, į kitus kraštus 18. Vasario 16 gimnazijai, Saleziečių gimnazijai ir Argentinon nuvežta laivais didesni Balfos rūbų kiekiai. Taigi vartotų rūbų šalpai buvo panaudota 29,410 svarų. Dalis netinkamų rūbų-atrankų buvo paroduota. Liepos 1 d sandėly dar liko 4,910 svarų, kurie vietos lietuvių nuolat papildomi.

I Lietuva ar SSSR galima buvo siųsti tik naujas medžiagas ir už jų persiuntimą brangiai mokėti. I ten buvo išsiųsta 361 siuntinys ir už juos sumokėta grynais pinigais 30,255 doleriai (1964-65 metais — 284 siuntiniai už \$18,294).

I Lenkiją dar pasiūsta 62 vaistų siuntinukai 701 dol. vertės. I įvairius kraštus išsiuntinėta Balfui suaukotos knygos. Tokių knygų siuntinių buvo: Australijon 49, Brazilijon 28, Vokietijon 14 ir į kitus kraštus 47. Viso išsiųsta 138 siuntiniai, kurių vertė siekė 4,581 dol. Knygų Balfas dar liko už 2,650 dol. (Yra ir du Liet. Enciklopedijos rinkiniai).

Sumažintas rūbų siuntimas

Lenkijon

Lenkijos lietuviai daugumoje yra neturtingi, o rūbai ten labai brangūs. Balfas turi ir rūbų ir gali visiems padėti. Deja, prie Lenkijos lietuvių šliejasi gandai, lenkai ir įvairūs spekuliantai. Už 50 zlotų (pusę dolerio) lietuvis (jaunas ar senas) parašo lenkui lietuvišką prašymą į Balfą ir laukia siuntinio. Tik gerai įgudus galima panašius prašymus

Svečias iš Urugvajaus

Jonas Česnulevičius liepos 3 d. atskrido iš Montevideo į Nashua, N.H., pas savo seserį Agnė Gaidienę. O liepos 14 d. jis atvyko į Worcesterį savo giminačių Juozės ir Alekso Alubavičių apilankyti. Ta proga jis užsuko ir pas jų bendradarbių. Malonu buvo su juo pasikalbėti. Jis papasakojo ir apie maro artimą giminaitį Miką Krasinską. Keleivio bendradarbių Urugvajuje.

Mirė

Paskutiniu metu mirė Pranas Juška, Alfonsas Kamarauskas, Juozas J. Pupka ir Aleksandras Mancevičius.

V. Pigaga vėl kandidatuoja

Mass. senatorius Vytautas Pigaga kandidatuos antram terminui Jam reikalinga talka ir pagalba, nes su juo varžysis airis Foley, kuris visur lietuviams kiša koją.

Buvo susirgęs Juozas Pupka

Vietos veiklus vyras Juozas Pupka buvo sunkiai susirgęs. Jau teko pagulėti miesto ligoninėje. Dabar jis sveiksta namie. Linkiu jam greičiau atgauti jėgas.

Viskas žuvo

Nelabai seniai buvo renkamos aukos autobusui nupirkti, kuris vežiotų vietos būgnų orkestrą. Organizacijos ir atskiri asmenys aukojo nemažas sumas, bet dingo be žinios ir tas orkestras, ir aukos, ir rinkėjas. Žinoma, nėra nė to autobuso. Būtų gera, jei kas paaiškintų, kur visa tai dingo.

atrinkti. Balfas Centre turi me kartotekas per 2.677 Lenkijos lietuvių seimų, kurias esame paskutiniu laiku šelpę. Tai sudarytų per 10.000 žmonių. Jiems ir buvo siunčiama parama rūbais, vaistais (retai knygos ar pinigai).

1965-66 metų bėgy, Balfas valdybai nutarus, prašymai iš Lenkijos buvo labai stropiai atsiųjami, tačiau ir dabar dar vienas kitas nevertas galėjo siuntinį iš Balfos išgauti. (Tie apsimetėliai dabar dažnai kreipiasi pas atskirus lietuvius, ne į Balfą).

WORCESTERIO NAUJIENOS

Jaunasis Sviklas buvo Worcesterį

Bronė ir Julius Sviklai turėjo džiaugsmo, sulaukę savo sūnaus Algio, kuris tarnauja Dėdės Samo kariuomenėje. Dešimtį dienų paviešėjęs, Algis grįžo toliau savo tarnybos testis.

Marcinkevičius pardavė kepyklą

Stasys Marcinkevičius pardavė savo duonos kepyklą ir Providence nusipirko restoraną.

Dar turime čia sėkmingai besiverčiančius verslininkus Mikšius, Matulevičius, Vydušus, Dvareckus ir kt.

J. Krasinskas

DANVILLE, ILL.

Mirė A. Ružancovas

Liepos 22 d. mirė Aleksandras Ružancovas, gimęs 1893 m. rugpiučio 12 d. Velionis buvo gudų kilmės, Lietuvos kariuomenės atsargos pulkininkas, įžymus lietuvių ir gudų bibliografas, iki mirties stengėsi sužymėti visus lietuvių leidinius ir savo redaguojamoje Knygų Lentynoje surašyti. Jis turi didelių nuopelnų lietuvių kultūros ir literatūros istorijai.

WATERBURY, CONN.

Mirė J. Valaitis

Liepos 31 d. čia mirė 74 metų amžiaus Jonas Valaitis, kooperatininkas, Lietuvos Darbo Federacijos veikėjas, buv. Lietuvos seimų narys.

PORTSMOUTH, N.H.

Mirė M. Norkienė

Liepos 23 d. mirė Martina Lieponiūtė-Norkienė, 74 m. amž. Ji seniau turėjo ūkį Newingtone, kuriame buvo rengiamos gegužinės. Velionė gyveno pas savo sūnų Tomą (67 Decatur Rd., Portsmouth, N.H.). Be jo, velionė dar paliko dukterį Florence Yoes, kuri dabar gyvena Okinawoj, ir dvi seseris — Mariją Palilionienę ir Antaniną Pašukoniene.

Gera dovana

Kai rengiatės duoti kokią dovana? angliškai kalbančiams, nepamirškite, kad geriausia dovana yra knyga. Štai čia kelios lietuvių rašytojų parašytos ir į anglų kalbą išverstos knygos, kurios labai tinka dovanoms:

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krėvė), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I. Šeinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"House Upon the Sand" (Jurgio Gliados), 168 psl., kaina \$3.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Šeinius), 61 psl., kaina \$2.00.

"The Maker of Gods", Ten Lithuanian Stories, parašė Stepas Zoborskis, 131 psl., kaina \$3.00.

Vytautas the Great Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Koncius, 211 psl., kaina minkštais viršeliais \$3, kietais \$4.

Visos šios knygos yra gražiai įrištos.

PIGIOS, ĮDOMIOS

knygos

Derliaus vainikas, J. Mikuckio eilėraščių rinkinys, 359 psl., kaina \$2.50.

Grožvilys meilė, P. Orinitaitės apsakymai, 165 psl., kaina \$1.50.

Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai, savanorio Antano Šukio atsiminimai iš nepriklausomybės kovų, 376 psl., kaina \$3.00.

Gyvulių ūkis, George Orwell bolševikinės santvarkos satyra, 71 psl., kaina \$1.00.

Per giedrą į audrą, Mykolas Vaitkus 1909-1918 m. atsiminimų IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais — \$2.50.

Inicialai po tiltu, A. Tulio novelės, 156 psl., kaina kietais viršeliais \$2.50, minkštais — \$1.90.

PALENGVINKITE MŪSŲ DARBĄ

Kiek laiko ir pinigų sutauptume, jei mielieji prenumeratoriai nelauktų, kol juos paragina mokėti, o patys, be paraginimo, prieš atsiųstų reikalingą sumą.

Esame labai dėkingi tiems, kurie tokių raginimų nelaukia, ir tikime, kad ateityje prenumeratorai pasibaigiant, vis mažiau bebus tokių, kuriems reikės siųsti priminimus.

Keleivio adm-ja

Išpavergtos Lietuvos

Darius - Girėnas palaidoti okupantų kapinėse

Savaitę prieš 33-ąsias Dariaus ir Girėno žuvimo metines Vilniaus Literatūra ir Menas (liepos 9 d.) paskelbė kauno Politechnikos Instituto sklandymo sekcijos pirminko inžinieriaus J. Balčiūno straipsnį, kuriame pagaliau atkleista Dariaus ir Girėno palaikų atradimo istorija, išsčius aštuonerius metus buvusi gaubiamą pusiau prasitarimų, pusiau nutylėjimų šydu.

1958 m. birželio 14 d. Vilniaus radijas pranešė, kad to mėnesio pradžioje buvo atrasti Dariaus ir Girėno palaikai, karstuose aklina užmūryti Medicinos fakulteto rūmų rūsyje. Tas radijo pranešimas buvo paremtas tą dieną Tiesoje atspausdintu buvusio civilinio lakūno (dabar rašytojo) J. Dovydaičio pranešimu, kuriame buvo paaiškinta, kad vokiečiams, pasikėsinus paimti varinius karstus, "Grupė Kauno pėstininkų, padedant medicinos fakulteto sargams, prasiskverbė į vidų ir, negalėdami karstų išgabenti, juos nunešė į rūsyje. Per naktį sienoje buvo paruošta slėptuvė, ir joje karstai buvo aklina užmūryti". Paskui ilgą laiką (t. y. 10 metų) nebuvo žinoma, koks likimas ištiko karstų slėptuvę ir kur didvyrių kūnai. Vilniaus radijas tą pranešimą pakartojo kelis kartus. Pranešimas buvo baigiamas žodžiais: "Šis įvykis sutampa su lakūnų žuvimo 25-mis metinėmis, kurias mūsų respublikos visuomenė ruošiasi tinkamai atšvęsti".

Tai buvo pirmas viešas prabilimas apie Darius ir Girėnų Lietuvoje nuo 1943 metų vasaros. (Tuo metu po truputį jau buvo prasidėjęs ir kitų Stalino laikais neišdrįstų garsiai tarti vardų minėjimas). Tačiau, išskyrus radiją, to J. Dovydaičio pranešimo tada nepakartojo nei vienas kitas Vilniaus laikraštis. J. Dovydaičio jau buvo prasitarta, kad skubiai ieškoma prideramų vietos didvyrių kapui ir paminklui. Liepos 17 dieną (1958) turėjo būti iškilmingos naujos laidotuvės ir 25 metų lakūnų žuvimo sukakties minėjimas.

Tačiau vietoj žadėtų iškilmių Kaune (ar Vilniuje) kuklios iškilmės buvo surengtos tik lakūnų žuvimo vietoje, Soldino miške (dabar Lerkijos teritorijoje). Į tas pagerbtuves buvo nuvykę Povilas Rotomskis (dabar jau miręs, buvęs kultūrinių ryšių organizatorius), Dariaus dukterė gydytoja Nijolė Maštarienė, buv. generolas Urbšas, sklandymo stoties viršininkas Z. Brazauskas, rašytojas A. Bieliauskas ir kompartijos centro komiteto įstaigos atstovas Vytautas Zinkevičius (dabar sov. ambasadoje Vašingtone). Tiesa paskyrė Dariaus ir Girėno žygiui paminėti vedamąjį straipsnį ir ištisą puslapią priekaištų Lietuvos vyriausybei ir Amerikos lietuvių visuomenei už nepakankamą to žygio rėmimą ir vėliau nepakankamą didvyrių pagerbimą... Bet nei žodžio apie palaikų atradimą.

Nuo to laiko ir liko neišku, — buvo ar nebuvo atrasti dingę karstai ir kiek iš viso buvo tiesos 1958 m. birželio 14 dienos J. Dovydaičio pranešime. Tik dabar inž. J. Balčiūnas konkrečiau ir patikimiau atpasakoja didvyrių palaikų paslėpimo ir atradimo istoriją, nors ir joje yra neišaiškintų spragų.

Nurodęs iš gandų tégindėtis priežastis, kodėl karstai buvo laikomi Medicinos fakulteto koplyčioje (perkelti iš mauzoliejaus), inž. J. Balčiūnas pasakoja:

"Kauną užplūdo vokiškieji okupantai. Po "apsaugos" skraiste jie grobė, naikino kultūrinę vertybę. Išliko pavojus ir karstams su lakūnų palaikais. Imitavus vokiečių sargybą, jie buvo pervežti Vytauto bažnyčion. Bet rusiai čia buvo drėgni, ir karstus teko gražinti universitetan.

"Tūteris paskelbė totalinį spalvotų metalų rinkimo vajų. Vokiečių karininkai ir rudmarškiniai landė po įmones, įstaigas, namus, surašinėdami ir rinkdami spalvotus metalus gaminius, neaplenkdami net durų rankenų. Hitlerinis įgaliojimas užsuko ir į medicinos fakultetą. Kai, prisirašęs ilgiausių daiktų sąrašą, iškiso nosį koplyčion, su džiaugsmu užsirašė: "Du karstai, variniai". Įsitikinęs, kad jie netūsti, susidomėjo, kas tie vyrai lakūnų šalmais. Darbuotojai paaiškino, jog tai perskridusių Atlantą lietuvių lakūnų Dariaus ir Girėno palaikai.

— Kas? Lietuviai perskrido Atlantą? — stebėjosi hitlerininkas ir dar kartą apžvelgė lobį.

Greitai karstais susidomėjo gestapas (slaptoji policija). Žadėjo pakeisti kitais — "geresniais". Visi suprato tą okupantų "gudrybę", — gestapas tokiu būdu tikėjosi su naikinti narsųjų lakūnų palaikus.

"Vieną 1942 m. vasaros popietę prof. Šiaulys (prof. Benediktas Šiaulys, farmacijos katedros vedėjas, 1925-27 studijavęs Harvardo ir Western Reserve universitetuose Jungtinėse Valstybėse), pasikvietęs patikimus universitete gyvenusius žmones Riaubą, Beržinską, Štrupkus, paaiškino:

— Buvusio aeroklubo lakūnai nori paslėpti Dariaus

(Nukelta į 7 psl.).

Fabrike — kaip kalėjime

Marijampoliškio vilnionių audinių fabriko padalinys Kalvarijoje dirba trimis pamainomis: dvi po 8 valandas, o vėlyvoji naktinė — 7 val. Likusi 24-jį paros valanda padalyta į tris dalis, kiekvienai pamainai po 20 minučių... "pietų pertraukai". Bet administracija neleidžia darbininkų tos pertraukos metu iš fabriko išeiti, nors fabrike nėra nei valgyklos, nei bufeto. "Pietauk" darbininkai gali tik iš kišenų.

Vadinamoji profesinė sąjunga nieko nesako dėl tokios kalėjimiškos tvarkos. Tad vienuolika darbininkų merginų, apsiginklavusių komjaunuolių bilietais, ryžosi pamaistauti ir paršė skundą Komjaunimo Tiesos redakcijai.

Direkcijos atsakymas neigiamas: kai išleidinėji darbininkus, tai "dingsta verpalai, o, be to, per 20 minučių darbininkai vis vien nesusps pavalgyti". O dėl valgyklos ar bufeto, tai — "Nėra patalpų".

Tas skundas iš Kalvarijos buvo tikras dūris pirštu į akių pačiam Lengvosios pramonės ministrui Albinui Adomaičiui, kuris vos prieš tris savaites (birželio 12) toje pačioje Komjaunimo Tiesoje labai šviesiomis spalvomis piešė tos ministerijos įmonių (tuo tarpu dar tik numatomas ar svajojamas) įrengimus. Sakė, įmonės būsiandos ir vėdinamos, ir vėsinamos, o naujosie įmonės ar skyriuose visur esančios projektuojamos erdvių valgyklos, patogios rūbinės...

Tad Komjaunimo Tiesos redakcija, nieko nepesusi iš darbininkams "valgyti už draudusio" direktoriaus, ta kalvarijiečių skundą ir pasiuntė lengvosios pramonės ministerijai, kad matytų, kaip ateities pažadai skiriasi nuo dabarties tikrovės. Bet kadangi ši ministerija yra tik atitinkamos maskvinės ministerijos padalinys, tai vargu be atitinkamo sprendimo Maskvoje ji galės kaip nors išspręsti Kalvarijos darbininkų pietavimo klausimą.

(Ela)

Sv. Jono bažnyčia — muziejus

Sv. Jono bažnyčia Vilniuje, dešimt metų laikyta nepageidaujamo pamestinuko padėty, pagaliau restauruojama ir pritaikoma naujai paskirčiai.

Nepatogi dabartinei valdžiai šį bažnyčią todėl, kad ji, iš vienos pusės, "didingas 16-jo amžiaus architektūros paminklas, sudaręs viso senojai universiteto ansamblio kompozicinį centrą", o iš kitos — su giliomis tradicijomis susijusi religinė šventovė, pačiame centre universiteto, kuris kaip tik dabar skiriamas auklėti ateistinėms "komunizmo statytojams" ir kuris net pavadinamas komunistų veikėjo (V. Karsuko) vardu...

Negražu buvo leisti tam architektūros paminklui nykti, bet kėblu buvo ir gauti iš Maskvos leidimą bei lėšų jam palaikyti, kai Maskva jau ir taip nekartą perkūnais trankėsi už "keistas tendencijas" Lietuvoje — "atstatinėti religinių prietarų ir senovės feodalų lizdus" (Pastarasis barnis buvo už Trakų pilį).

Bet dabar Sv. Jono baž-

Buv. visagalis Indonezijos prezidentas Sukarno jau nebūti jokios galios, bet su juo dar vis "cackinamasi", kaip su mažu vaiku. Jam leista paskelbti ir naują kabiną, kurio priešaky stovi gen. Sunarto (paveiksle jis sėdi). Tame kabinete nėra nė vieno Sukarno šalininko.

Anapus uždangos

Vilniaus dienų prisiminimai

S. GRIEŽĖ

(Tęsinys)

MITINGAS NAMIE

Vos už kelių dienų po spalio revoliucijos parado bėgioja Karolis (kiemsarėis) iš namų į namus, iš buto į butą popierium nešinas. Kas nors nauja turi būti, nes nematyta, kad jis kada nors būtų popierius nešiojęs, ir dar tokia sparta. Paprastai jį matydavom su švarai palaikyti skirtais padargais arba didelę kekę raktų bezvangančių.

Bet štai: čirrr skambutis. Įeina Karolis.

— Šiandieną penktą valandą mokyklos salėje mitingas. Visi suaugę turi dalyvauti. Prašom pasirašyti, kad paskelbta, — skubiai paaiškina jis ir bėga toliau.

Mokykla, kaip jau žinome, yra čia pagrindiniame name. Įėjimas geležinėje bromoje. Lygiai 5 val. einu. Būrys 8-12 metų žydukių, su sigrūdę bromoj prie laiptų karstai erzeliuoja. Tarp jų — nei vieno mūsiškio. Savas aš pažįstu.

Man artėjant, dalis įsmunka priemenę ir smalsiai seka: praesiu pro šalį ar užsuksiu? Vos pasukau į priemenę, kaip keli jų bėdėdami pasileido laiptais aukštytyn ir vienas per kitą ėmė saukti žydiškai:

— Ein ist šon kumin... (vienas jau ateina).

Nespėjau pakilti į antrą aukštą, o čia jau prie pat laiptų pasitinka laibutis kaip šiaudelis šešiolikmetis paauglys. Įsivedęs sodina pirman suolan. atsistoja priešais ir, įbedęs akis į grindis, giedoti pradeda gaiduko balsu dusdamas lenkiškai ima berti:

— Tarybiniai rinkimai yra patys demokratiškiausi visame pasaulyje. Užtat kiekvieno tarybinio piliečio

Gal po kokių 10 minučių pagaliau atsivedė dar 12 ar 13 asmenų. Čia vėl kilo erzelis ir apsikolijimas: esą, ten buvę virš 20, o čia atvyko tik truputį daugiau kaip pusė. Eiti ieškoti "nuobirų" jau nieks nesiryžo, nes jau ir taip buvo sugaišta arti poros valandų laiko; jau be kelių minučių 7 val. vakaro. O dar mitingas nepradėtas. Bet agitpropas žmonės — naktiniai paukščiai: dienos darbo žmonių laiko nei brangina, nei skaičiuoja. Su atvykusiais iš anų namų mes jų dabar turime visą penktą Tarp jų viena moteris.

Bokšto viršūnėje numatoma įrengti aikštelė — turistams pasižvalgyti į miestą iš apie 70 metrų (apie 230 pėdų) aukščio.

(Ela)

pareiga ir didelė laimė juose dalyvauti.

Atmintinai iškašęs iš Tarybinio agitatoriaus (buvo tokia brošiūrėlė) ir, matyt, pirmą kartą trumpučiam savo gyvenime "sako" viešą kalbą prieš "auditoriją", tai iš paskutiniųjų stengiasi pasirodyti ir, gal ne tiek prieš vienintelį klausytoją, kiek prieš aną būrį vaikų. Po kokių trijų minučių ateina kaimynai M. Jaunuolis nutyla, pasitinka juos, sodina šalia manęs ir vėl tuo pačiu uolumu ima "šviesti" iš naujo.

Po keturių tokių pakartojimų pagaliau atvyko trys brandesni vyrai iš agitpropo ir, apmetę akimis salę, kurioje buvo vos 16 "klausovų", kiek pasišnabzdėjo tarp savęs, ir vienas jų ėmė priekaištauti buržuazinių gaivalų nenorą suprasti ir įvertinti pasikeitusios padėties.

Bekalbėdami įpyko ir ėmė taip garsiai rekti, kad to balso būtų užtekę ne 16 asmenų, o 16 šimtų. Pagaliau antras iš agitpropo trijulės įsiterpė, siūlydamas susijungti su kitoje gatvės pusėje vykstančiu tokiu pat susirinkimu, kuris apėmė namus nuo 8 iki 16 numerio. Bet dabar reikėjo išspręsti klausimą — mes pas juos, ar jie pas mus turi atvykti.

Po neilgų ginčų pagaliau nutarė anuos atsivesti čia, nes mūsiškė salė žymiai talpesnė.

Paskelbė pertrauką, bet liepė iš vietų nesikelti. Vienas agitatorių pasilikio prižiūrėti (ir svarbiausia: prižiūrėti, kad neišsivaikščiotų), o du išėjo anų atsivesti.

Gal po kokių 10 minučių pagaliau atsivedė dar 12 ar 13 asmenų. Čia vėl kilo erzelis ir apsikolijimas: esą, ten buvę virš 20, o čia atvyko tik truputį daugiau kaip pusė. Eiti ieškoti "nuobirų" jau nieks nesiryžo, nes jau ir taip buvo sugaišta arti poros valandų laiko; jau be kelių minučių 7 val. vakaro. O dar mitingas nepradėtas. Bet agitpropas žmonės — naktiniai paukščiai: dienos darbo žmonių laiko nei brangina, nei skaičiuoja. Su atvykusiais iš anų namų mes jų dabar turime visą penktą Tarp jų viena moteris.

Palikę auditoriją, susimeta visi kampan ir patylo mis tariasi.

Pagaliau po kelių garsesnių šūktelėjimų pakrinka, o vienas priežęs arčiau susirinkusiųjų paskelbia, kad bus visiems naudingiau gar kiek palūkėti atvykstančio svečio, kuris tikrai turės ką pasakyti. O kad svečias neklaidžiotų, draugai (čia sumini dvi pavardes) eina jo parsivežti.

Bet svečio, matyt, būta netoliese, nes po kelių minučių pasirodo ir jis pats, net 4 palydovų lydimas.

Zemutis, lieknutis, apie 23-24 m. amžiaus, eilinio raudonarmiečio aprangoje, tik be diržo, įėjęs pasisveikino su visais agitpropo žmonėmis, paduodamas kiekvienam ranką. Iš šalies stebint, susidarė vaizdas, kad jie visi jau pažįstami ir net gerokai apsipratę. Apdalinę ranką, atsisagsto miltinę, kuri buvo iki pat kulnų, o kai kiek pasilenkia, nukarę skvernų kampai siekia grindis.

Vienas palydovų atsiskiria iš būrio ir, priežęs arčiau susirinkusiųjų, perveda akimis nuo vieno salės krašto iki kito, kiek nudelsia, atsikvepla ir pusbalsiu pradeda rusiškai:

— Tai štai, draugai, šiaudieną turėsime progos išgirsti autentišką žodį iš patyrusio tarybinio darbuotojo apie nepalyginamą tarybinės santvarkos pranašumą... Tiesa, iš pažūros jis atrodo dar jaunas vyras, bet jau turi didelį patyrimą partijos ir agitpropo veikloje... Jau nuo mokyklos suolo jis garbingos partijos kovotojų už tarybinę liaudį priešininkėse eilėse...

Net tik pats kalbėtojas, bet ir kiti agitpropo nariai lyg surimtėjo, lyg susikauptė. Net ir visa salė susuko.

O kalbėtojas dar vis rimtu oru tonu piešia šviesiausiom spalvomis ir būsimąjį kalbėtojų ir tarybinę santvarką, lyg scenas klebonas pristatinėtų vyskupą.

Pats kaltininkas užpakalyje kalbėtojo kiek pasviręs į priekį retais žingsniais pamažu vaikščioja skersai salės, rankas sunėręs už nugaros po ilga miline, ir kažką sunkiai mąsto.

Pagaliau po gerų 10-15 minučių užbaigia:

— Štai, draugai, po šita pilka miline plaka širdis. Visą atsidavusi VKPb!.., visa atsidavusi tarybinei liaudžiai ir didžiajam mokytojų, genialiajam SSSR statytojui Josifui...

Rankos mostu pakviečia raudonarmietį pradėti kalbą.

Kelios retos katutės, ir vėl tyla.

(Bus daugiau).

IR ATSKRIDO JUODAS VARNAS..

Tai Antano Gustaičio naujausioji satyrinių ir humoristinių eilėraščių knyga, kuria puošniai išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas. Ji papuošta dailininko Romo Viešulio aplanku, kietais apdarais ir kainuoja tik 3 dolerius.

Šioje satyrinėje bei humoristinėje poezijoje Ant. Gustaitis neša ant savo pečių visos mūsų visuomenės nusidėjimus. Galit įsitikinti, Gal ten ir savo kaimynų ydas atpažinsite.

Si knyga Bostone gaunama Keleivio administracijoje. Užsiskiusiems išsiunčiame ir į kitas vietas.

DOVANA MŪSŲ MAŽIESIEMS

Mūsų skurdi literatūra mažiesiems praturtėjo nauju leidiniu. Tai Danutės Binko knygėlė "BALTOSIOS PELYTĖS KELIONĖ Į MENULĮ".

Jos kaina \$1.50. Paskubėkit pradžiuginti savo vaikus, nupirkite jiems tą knygėlę. Ji gaunama ir Keleivio įstaigoje.

LABAI IDOMUS ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet įdomu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas atsiminimų knygas:

DU MEDINIAI IR TRYS GELEZINIAI KRYŽIAI, Antano Šukio atsiminimai iš Lietuvos Nepriklausomybės kovų, 376 psl. kaina...\$3.00

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais...\$3.75, minkštais viršeliais...\$2.50.

LIETUVA BUDO, Stepano Kairio, 416 psl. kaina \$6.

TAU, LIETUVA, Stepano Kairio, 480 psl., kaina...\$5.50.

DIENOJANT, Kipro Bielinio, 464 psl., kaina...\$6.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio, 592 psl. kaina \$6 (Kas su "Tau, Lietuva"

Kartu užsisakę kitas čia minimas Kairio ar Bielinio knygas, tas kiekvieną sekančią knygą gauna už \$4).

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina...\$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

VYSKUPO P. BŪCIO ATSIMINIMAI, I tomas, 320 psl., kaina \$3.50.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitės-Karvelienės, 360 psl., kaina...\$3.50.

VIEŅISO ŽMOGAUS GYVENIMAS (apie Dėdę Serną), Antano Rūko, 206 psl., kaina...\$2.

KĄ LAUMĖS LĖMĖ (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orintaitės, 234 psl., kaina...\$3.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina...\$2.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, Petronėlės Liudžiuvienės, 88 psl., kaina...\$1.

PALIK AŠARAS MASKVOJE, Barboros Armonienės, 253 psl., kaina...\$3. Tas knygas galite gauti Keleivio administracijoje (636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127).

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ ATSTATANT, Rapolo Skipičio, 440 puslapių, kaina...\$5.

ZVILGSNIS Į PRAITĮ, K. Žuko, 476 psl., kaina...\$5.

SKAITYK STASJON MIČELSONO PARASYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių Išeivija Amerikoje." DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINKŠTAIS VIRŠAIS \$4.00, KIETAIS—\$5.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

Gut mornink, Maik!
— Sveikas, tėve. Šiandien anksti atsikėlei.

— Jes, atsikėliau bisk, anksčiau, ba turiu klausimų. Va, iš Bruklino gavau grometę, kur mudviem yra siūlomas čiudnas sumanymas. Jis prasideda taip: "Pašo vintan generolui, slauan Plungės žemaičiui! Pirmiau sia noriu apzinaimti, kad iš aš esu žemaitis, tik ne nuc Plungės, o nuo Raseinių. Skaiciu 'Keleivje', kad ju du su Maikiu kalbate apu mėnuli, kur Vasinktonas no ri pasodinti kokį Jankį. ko tenai dar nenutūpė koks I vanas. Bet aš rokuoju, kad mėnulis daug reikalingesni žemaičiams, negu ruskiam ar jankiams. Ruskiai tu jau Lietuva užėmė ir visą ra dojų išveža maišais į Masl va, o Jankiai gal užim Vietnamą, nu, tai kam jiem reikia mėnuli? Tuo tarpi žemaičiai neturi kur pasidėti, taigi mėnulis būtų mums geriausias pleisas. Reiki tik sudaryti gerą klumpinį, jį raidavei pradėti rinkti aukas kelionei. Žinoma, vis negaletume nusikristi, ale i nereikia, ba kur susirenka daugiau, tenai visada prasideda faitas. Užtektų perkių: aš pats, tu su Maikiu i panatume porą leidžių. Jei gu pirmieji pasiektume mėnuli, įkurtume tenai žemaičių respubliką ir turėtume nais gyvenimą, ba nebūtų nei policijos, nei valdžios nei zokonų ir nereikėtų nie kam mokėti mokesčių. Pa sikalbėk apie tai su Maikiu ir duok man žinoti, ką judu pastanavysit. O dabar gud bai! Lieku su žemaitišką pavožone, Raseinių Zemaitis."

— Ar tėvas jį pažįsti?
— Nepažįstu, Maiki, ale vistiek reikėtų jo sumanymą apsvastyti.
— Panašių sumanymų tėve, buvo ir seniau. Buvo net ir bandymų kurti mėnulyje kolonijas. Bet tai buvo vis fantazija.
— Sakai, fantazija? O kas jį per vieną?
— Fantazija yra svajonė, tėve, priešingas tikrovei dalykas, bet gabaus rašytojo

atpasakota, fantazija kartais atrodo kaip tikras gyvenimas. Pirmutinis tokią fantaziją sukūrė prancūzų rašytojas Žiul Vern (Jules Verne), parašęs knygą "Nuo Žemės iki mėnuli". Jis yra davęs ir daugiau mokslinių apsakų: "20,000 mylių po vandeniu", "Kelionė į vidurį žemės", "Raitas ant kometos" ir kitos. Apie mėnuli idėjų romaną yra sukūręs ir lenkas Zulasviskis. Krokuvos observatorijos astronomas. Jo knyga lenkiškai pavadinta "Na Srebrnym Globie". Labai įdomu skaityti.

— Nu, tai pasakyk ir man, ką jie rašo. Žinai, aš nekavęs žmogus.

Vernas rašo, kad toks eksperimentas buvo daromas Amerikoje, Floridoje. Aigi toj pačioj vietoj, kur ir iandien erdvės bandymai aromi, tačiau pats sumanymas tada kilęs Baltimorėje. Iivilinis karas, tadaėjo jau vie pabaigos, ir susirinkę enai to karo artileristai nusprendė, kad gyvenime jau neliko nieko įdomaus. Šaulių klubo prezidentas Barbicane pasakė kalbą, kad būtų gera sensacija, jeigu būtų galima paleisti šūvį į mėnuli. Bet tam tikslui reikėtų nuliudinti tokią patranką, kurios šovinyis eitų 12,000 ardu greičiu per sekundę.

— O kas yra patranka, Maiki?

— Tai yra didelis artilerijos pabūklas, kuris graužia tvirtoves ir miestus.

— Maiki, tai ne patranka, ale armota.

— Patranka, tėve, yra naujesnis tam pabūklui vardas.

— Ai sy. Tai jau dipukų išmisas.

— Na, apie tai nekalbėsimė. Tėve. Apie Barbicano sumanymą tuoj pradėję kalbėti visa Amerika, mokslininkų draugijos ir spauda. Visi tam sumanymui pritarė, tik vienas kapitonas Nicholl kritikavo jį. Jis tvirtino, kad tai vaikiškas sumanymas, nes tokios patrankos niekas nenuliudins, o kad ir nuliudintų, tai joks šovinyis mėnuli nepasieks.

— O kaip toli nuo žemės iki mėnuli?

— Vidutiniškas atstumas yra 238,857 mylios, tėve. Bet šita atstuma astronomai skaičiuoja ne nuo žemės paviršiaus, o nuo jos vidurio iki mėnuli vidurio. Jeigu skaičiuoti nuo paviršiaus iki paviršiaus, tai atstumas sumažės iki 216,420 mylių.

— Nu, tai kaip buvo su ta armota?

— Šaulių klubo prezidentas Barbicane nutarė armotą liudinti. Tėve. Į talką buvo pakviesti geriausi mokslininkai, astronomai, matematikai, chemikai, ir visi jie nusprendė, kad tinkamiausia vieta tokiam bandymui yra vadinamas Stones Hill, netoli nuo Tampos miesto. Tuoj atsisaukta į visuomenę, prašant pinigines paramos. Jungtinėse Valstijose surinkta 4 milijonai dolerių ir pusantro milijono atėjo iš kitų kraštų. Tada padaryta su New Yorko firma sutartis, kad paskirtu laiku pristatytų pakankamai metalo patrankai nuliudinti. Buvo labai svarbu atlikti viską nustatytu laiku, kad šūvį būtų galima paleisti, kada mėnulis pasiekia zenitą.

— O kas tas?

— Zenitu vadinasi aukščiausias taškas danguje, tėve. Ne kasdien mėnulis to taško pasiekia. Jeigu dabar ta akimirka būtų praleista, tai būtų reikėjo laukti dar 18 metų ir 11 dienų, kol mėnulis vėl jį pasiektų. Matai, patranka buvo nepajudoma, todėl reikėjo laukti, kad mėnulis prieš ją ateitų.

— Oirait, sakyk, sakyk.

— Sunkiausia ir įdomiausia to projekto dalis buvo patrankos nuliudinimas. Kadangi jos gerkle turėjo būti 9 pėdų pločio, o sienos 6 pėdų storio, tai jos skersmuo turėjo iš viso 21 pėdą. Truko 5 mėnesius iškasti duobę, išimant pusantro milijono pėdų žemės. Vidury tos duobės buvo įstatyta šerdis ir aplink ją supilta 136,000,000 tonų geležies, kurią sutirpinti reikėjo įrengti 1,200 krosnių ir sudeginti 60,000 tonų anglies. Kai viskas buvo paruošta ir atidaryta 1200 krosnių, kai pradėjo jų loviais lietus baltai įkaitęs skystas metalas, tai rodėsi, kad atsivėrė didžiausias ugniakalis su žemės drebėjimu. Tiršti garai susiformavo viršum Tampos miesto į milžinišką grybą ir laikė miestą apgaubę ištisą savaitę. Truko du mėnesiai, kol sulietas metalas ataušo.

— O kodėl dabar mėnuliui pasiekti tokios armotos nereikalingos?

— Dabar, tėve, yra jau išrasta geresnių priemonių. Seniau jų dar nebuvo.

— Nu, tai ką jie tada su tokia armota darė? Šovė iš jos žmogų į mėnuli?

— Iš pradžių, tėve, norėta tik apskritą bombą šauti. Tačiau prezidentas Barbicane gavo iš Paryžiaus tokio turinio telegramą: "Pakeiskite šaunamąjį rutulį pailgą tuščia kapsule. Aš keliausiu jos viūry. Atvykstu "Atlanta" garlaiviu". Po telegrama pasirašė Michel Arden. Tas sukėlė didelę sensaciją. Bet kad tai nebūtų kokio juokdario pokštas, tuoj susižinota su Paryžium. Gautas atsakymas, kad Arden nėra juokdarys, bet rimtas prancūzas ir tikrai yra pasiryžęs mėnuli kelionei. Tada pasisiūlė kartu keliauti į mėnuli ir du ameri-

kiečiai. Iš pradžių nežinota, kas daryti. Juk buvo aišku, kad šūvio smūgis bus labai stiprus. Bijotasi, kad toks skridimas neužmuštų žmonių.

— Nu, tai kaip: šovė ar ne?

— Šovė, bet pirmiausia reikėjo padaryti daug pakeitimų ir reikėjo įsitikinti, kad plieninė kapsulė uždaryti žmonės atlaikys sukrėtimą. Todėl visų pirma buvo iššautas katinas. Kapsulė su juo išlėkė į padangę, apibrėžė didelį lanką ir nukrito jūron, netoli nuo Tampos miesto. Kai tas kambarys buvo iš jūros ištrauktas ir atidarytas, katinas išsoko kaip įdurtas.

— Ar jį sugavo?

— Kas ten jį gaudys! Gana to, kad jis buvo gyvas ir greitas.

— Nu, o kas buvo toliau?

— Po to jau pradėta ruošti žmonų kelionei į mėnuli. Padaryta didelė plieninė kapsulė, arba kambarys, į kurį sutilpo trys vyrai. Bet smulkiau apie tai aš papasakosiu tėvui kitą kartą.

— Okei, Maik, aš tavęs lauksiu.

KĄ VILNIEČIAI

NUTARĖ?

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Centro Valdyba 1966 m. liepos mėn. 2 d. Chicagoje pasėdį priėmė šitokius nutarimus:

I

Centro Valdybos plenumas, išklauses pranešimus apie Vatikano išleistą lenkų krikščionybės 1000 metų sukakties progą 50 lirų pašto ženklą, kuriame drauge su Lenkijos karaliene Jadvyga ir Krokuvos miestu įdėtas Vilniaus Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslas, kaip Lenkijos valstybės simbolis, ir susipažinęs su Centro Valdybos pareiškimu, rašytu š. m. gegužės 28 d. Vliko Tarybai apie Vatikano poziciją Vilniaus politinės padėties reikalu, rado, kad Lietuvos sostinės Vilniaus ir lietuvių tautos dvasinio kvėpimo šaltinio Aušros Vartų Dievo Motinos sutapatinimas su Lenkijos krikščionybės tūkstantmečiu įeidžia lietuvių tautos jausmus bei savigarbą.

Tad kreipdamasis į visus lietuvių ir lietuviškąsias organizacijas, plenumas skatina rašyti protesto pareiškimus Vatikano Valstybės Sekretoriui Jo Eminencijai kardinolui Amleto Giovanni Cicognani, kartu prašant išlyginti lietuvių tautai padarytą skriaudą.

II

Centro Valdybos plenumas, išklauses Rytų Lietuvos Sienoms Studijuoti Komisijos pranešimą apie turimą studijinę medžiagą ir apie atsiradusį reikalą nustatyti Lietuvos etnografinės sienas rytuose, rado, kad darbas yra didžiai atsakingas ir kad turimos medžiagos dar nepakanka etninei ribai nustatyti bei integralumui išsaugoti.

Tad kreipiamės šiuo taip svarbiu tautos reikalu į visus pasaulio lietuvius, turinčius bet kokią su Rytų Lietuvos klausimu susijusią medžiagą, arba žinančius apie tokios medžiagos šaltinius, ir prašome medžiagą siųsti ar pranešti Rytų Lietuvos Sienoms Studijuoti Komisijai Lazdiniui, 1192 E. 87th St., Cleveland, Ohio 44108, USA.

nius, ir prašome medžiagą siųsti ar pranešti Rytų Lietuvos Sienoms Studijuoti Komisijai Lazdiniui, 1192 E. 87th St., Cleveland, Ohio 44108, USA.

III

Centro Valdyba sveikina brolius mažlietuvius, kurie tuo pačiu metu svarstė savo veiklos reikalus Chicagoje.

Mūsų bendras siekis — visų lietuviškų žemių sujungimas laisvoje nepriklausomoje Lietuvoje — teįjungia mus dar stipriau šiame kilniame darbe.

VKLS Centro Valdyba

KELEIVIO PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI

Tie, kurių gaunamo Keleivio kumputyje šalia adreso nėra pašto numerio — zip code, malonėkite pirma progą sužinoti savame pašte ir mums pranešti, nes nuo Naujųjų 1967 m. sausio 1 d. be zip code numerių paštai laikraščio adresatui neįteiks.

Kol mes tuos numerius surašysime, užtruks laiko.

Todėl jau dabar prašome mums pranešti savo pašto zip code numerį.

Administracija

SIRDIES PRIEPUOLIAI

Jeigu nebus panaudotos tuoj pat apsaugos priemonės, širdies prieuoliai ištiks kas penktą vyrą ateinančių penkerių metų laikotarpį. Paskaitę knygą

SIRDIES PRIEPUOLIAI, tu sužinosi, kad šiai ligai gali pasipriešinti ir jos išvengti. Knygos kaina 3 dol. 75 c. Knyga gaunama Keleivio administracijoje.

GERA KNYGA DOVANAI

Jeigu norite kalbančiam angliškai padovanoti knygą, tai pasirinkite dr. A. Šapokos "Vilnius in the Life of Lithuania", 174 psl., daug paveikslų, kaina tik \$1.50.

STEPONO KAIRIO PORTRETAS

Keleivio administracijoje galima gauti dailininko Adomo Varno pieštą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akto pasirašytojo Stepono Kairio spalvotą portretą 8 x 6 colių dydžio už 80 cent.

NAUJAUSIA KNYGA

Tris Jurgio Gliaudos romanas "Delfino ženkle", gavęs Draugo premiją, 234 psl., kaina \$2.50. Gaunamas Keleivio administracijoje.

KĄ LAUMĖS LĖMĖ

Tai rašytojos Petronėlės Orintaitės parašyti atsiminimai apie žymiąją poetę Salomėją Nėrį, tiek daug kalbų sukelusią ir šiame žemyne, 224 psl., kaina \$3.

Knygą išleido Chicagos Lietuvių Literatūros Dr. ja, ji lengvai skaitoma, pradėjęs ją norėsi ir baigti.

vio administracijoje. Knyga gaunama ir Keleivio administracijoje.

ANTROJI PRADALGĖ

Tai literatūros metraštis, redagavo K. Barėnas, 39 rašytojų, pradedant J. Aisčiu ir baigiant M. Vaitkumi, kūrinių pavyzdžiai. 446 psl., kaina \$3.20. Pirmoji pradalgė turėjo didelį pasisekimą, nemažesni turėtų turėti ir antroji. Gaunama Keleivio administracijoje.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Kaina metams \$5.

Išrašykite KELEIVĮ savo draugam

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalingas amerikiečiui padovanoti knygą, tai Keleivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

"Lithuania land of heroes," parašė L. Valiukas, kaina \$4.75.

Vytautas the Great Duke of Lithuania, dr. J. B. Koncius, iliustruota, 211 psl., kaina kietais viršeliais \$4.00, minkštais \$3.00.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužvardienė, kaina \$2.

Geri žodynai

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, apie 10,000 žodžių, 583 puslapiai, kaina \$6.00.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Vilniaus Peteraicio, II taida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl., kaina \$12.00

Ar skaitei šias knygas?

STEPONO STRAZDO EILERAŠČIŲ RINKINYS, 159 psl., kaina \$2.50.

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA. Parašė J. Augustaitis, 154 psl., kaina \$1.50.

VIENŲ VIENI dvidešimt penkerių metų rezistencijoje Parašė N. E. Sudavius, 424 psl., aiškiai pavaizduojama, kaip lietuviai priešinosi vokiečių okupantams, kaip priešinosi ir tebesipriešina komunistų okupacijai, kaina \$4.

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ, lietuvių dainynas, 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui, sudarė Juozas Zilevičius, kaina \$4.50.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščiai, 111 psl., kaina. . . \$2.00

SVENTADIENIS UŽ MIEŠTO, Marlaus Katiliškio 17 novelių, kaina \$5.00.

VYNUOGES IR KAKTUSAI Julijos Svabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

AUKOS TAURE, Stasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai įrišta, kaina. . . \$2.50.

KATRYNA, Sally Salminen, garsios švedų rašytojos romanas, 291 psl., kaina \$5.00.

PANEVĖZYS, didžiausia knyga apie tą miestą ir apylinkę, 430 psl. kaina \$6.50.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščiai, premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

RAŠTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

VIENISI MEDŽIAI, romanas, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50

TCZŲ KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina \$3.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina \$3.50

VEIDU PRIE ŽEMĖS, parašė Kotryną aGrigaitytę, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jono K. Kario, 225 psl., kaina \$5.

SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausiu laikų iki 1795 m., Jono K. Kario, 396 psl., kaina \$10.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje: 636 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Imkit ir skaitykit ką tik išėjusią Kipro Bielinio knygą

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema, tos vergų stovyklos, kuriose kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — \$2.50.

MOTERŲ SKYRIUS

JONAS JANUSKIS

Iš atsitiktinio kareivio užrašų

(Tėsinys)

1940. 6. 28

Paliaubų sąlygos su Vokietija ir Italija paskelbtos vakar ir šiandien Jos kietos, baisiai kietos, ir atiduoda Vokietijai visas galimybes smausti Prancūziją. Kaip vokiečiai savo "teisėmis" pasinaudos, greit gal pamatysime. Atrodo, kad vokiečiai ir italai nežiopsos ir prie pirmos progos griebis prancūzams už gerklės. Paliaubų taisyklės leidžia vokiečiams ir italams daryti viską, kaip 1918 m. prancūzai ir anglai galėjo daryti viską su vokiečiais. Bet anglai ir prancūzai nieko ypatingo nepadare, tuo tarpu vokiečiai ir italai jau yra parodę, ką jie moka daryti. Ar tik neteks prancūzams gailėtis, pasirašius tokias paliaubų sąlygas? Tikėkimės, kad ne. Bet žinant vokiečius, tikėjimas lieka kažkodėl kaboti ore.

1940. 6. 28

Laikraščiai praneša, kad prancūzų vyriausybė nutarė patraukti teismo atsakomybėn kai kuriuos asmenis, kurie užsieniuose kursto testis priešinimaisi, bando sudaryti naują vyriausybę ir pan.

Charles Maurras skelbia esąs už maršalo Petain vyriausybę ir smerkia priešinimosi šalininkus. Jis kviečia išlaikyti tautinę vienybę. Naujas vid. reikalų ministeris Marquet sako, kad karą pralaimėjo ne Prancūzija, bet lengvatų režimas. Naujai persitvarkiusioje vyriausybėje figuruoja ir min. Fevrier pašto-telegrafo ministeriu.

1940. 6. 28

Vakar gavau laišką iš Veros, ji Vient-Boucou, Landes. Atsakiau jai ten. Šiandien atėjo laiškas iš Saros.

1940. 6. 29

Šiandien mūsų kuopos publika išėjo imti dušą į miestelį. Aš "sergu", kaip tai dažnai pasitaiko. Maudymosi problema yra čia viena nemaloniausių. Tai pirmą kartą žmonės vedami maudyti. Kada aš pakliūsiu į maudyklą? Vakar ėjome lažybų su lovos bičiulių dėl klausimo, kada mus paleis. Aš manau, kad ne anksčiau, kaip po trijų savaičių, o jis sako, kad iki liepos 10 ar 12. Nuomonės tuo klausimu žymiai skiriasi. Man atrodo, kad visas klausimas yra "techniškas". Techniški sunkumai negali leisti greit demobilizuoti kariuomenę, ypač kada didžioji krašto dalis yra okupuota, geležinkeliai netvarkoje ir milžiniškos pabėgėlių minios laukia progos grįžti į savo gūžtas. Tose sąlygose kareiviai, dargi visai nereikalingi, gali palaukti ir pabūti stovyklose. Demobilizuojant pirmą vietą turėtų eiti valstiečiai, nes jie greičiausiai gali grįžti į kasdieninį gyvenimą. Tiesa, paliaubų sąlygos gali priversti pagreitinti armijos demobilizaciją, bet techniškos kliūtys, atrodo, didelės.

1940. 7. 7

Atsitiktinis kareivis kelias dienas nieko neradė. Jau kalbos apie demobilizaciją virto įsakymais, ir mus jau apklausinėjo, iš kur atvykęs ir kur nori vykti. Atsakiau — Paryžius! Kur nors kitur vykti šiuo tarpu nemanau. Kur ir ką veikti? Tuo tarpu Paryžiuje vis tikios greičiau ar tai darbo rasti, ar gauti progos iš Prancūzijos išvažiuoti, jei į Lietuvą iš viso galima vykti.

Pas mus per kelias neramios dienas nieko lyg ir neįvyko: gerumo režimą kuopos vadas pakeitė jėgos režimu, kuris reiškiasi sustiprintais pratimais. Be to, mūsų kuopa visą savaitę ėjo sargybos tarnybą. Idomu stebėti, kaip kai kurie tipai sugeba išsiskirti nuo bet kokio darbo. Tai ne taip jau sunku, o norint galima "išsigelbėti". Kai kurie inteligentiškos išvaizdos tipai ypatingai yra specializavęsi išsisukinėjime. Paskutinę savaitę buvo ir skandalų: kažkam pavogė pinigė, keli tipai susimušė, ir šiaip ūpas buvo gana nervuotas. Sustiprinti pratimai ir sargybos darbas nervus apramino, ir šiuo metu viskas atrodo "tvarkoje". Norint sudrausti nervus, geresnių vaistų, kaip energijos eikvojimas, nėra.

1940. 7. 7

Politikoj liepos 3 d. incidentas. Mers-el-kabir uoste anglų laivyno pastangos paimti savo globon ar sunaikinti prancūzų karo laivus gali turėti labai liūdną pasėkų. Dėl šio įvykio eventualus antantės atsisitymas pasidarys nepaprastai sunkus. Vokiečių žaidimas, suskaldymas koalicijos, to pasėkoj — prancūzų visuomenėje ryškėja antiangliškumo tendencijos. "Depeche de Toulouse" perspėja neįpulti į antiangliškumo ligą, bet kai kam tos tendencijos

Antanas Gustaitis

DVASIOS IŠPUOLIS

(Asmenybės kulto maldelė)

O vade, o tėve, pirmūne kūrėjau,
Kurs mane užčiuopi, užuodi, girdi,
Aukojau tau visa, ką savo turėjau
Muziko pakaušy, poeto airdy.

Liepi man dainuoti — kaip gulbė pragystu,
Liepi man tylėti — kaip grumstas tyliu,
Liepi man kentėti, kad mintys pakistų —
Vorkutoj ant sniego prišalęs guliu.

Liepi man prakeikti, ką vakar godojau —
Prakeikiu, ką gyriau, giriu, ką peikiau,
Užgiedu ten melą, kur tiesą giedojau,
Kad būtų tau gera, kad būtų sveikiau.

Liepi man regėti, ko akys neranda —
Iš rūko tau rimais pasaulį kuriu,
Dėkoju už terbą, už lopą ir skrandą,
Kad, žemę praradęs, mėnulį turiu.

Aš ploju tau šlovę, kol rankos nudrimba,
Kol himnuos pritemsta vaizduotė laki,
Suklupęs ant kelių bučiuoju tau rimbą,
Iš džiaugsmo kvatojuos, kai nuogą plaki.

(Eilėraštis paimtas iš tik dabar išėjusios Antano Gustaitio satyrinių ir humoristinių eilėraščių knygos "Ir atskrido juodas varnas". Šį eilėraščių rinkinį, kietais viršeliais, papuoštą dail. Romo Viesulo aplanku, išleido Algimanto Mackaus Vardo Knygų Leidimo Fondas. Knyga gaunama ir Keleivio administracijoje. Kaina \$3.00.

Michelsonienė gina moterų pavardes

Keleivis jau ne kartą yra rašęs, kad negerai daro tie, kurie gražias lietuviškas pavardes suamerikonina. Yra rašęs ir apie tai, kad pagal lietuvių kalbos dėsnius lietuvių seniau ir dabar moterims išteklėjusioms ir netekėjusioms prie vyrų pavardžių prideda kitokias galūnes. Sakysim, Petraitis žmona vadinama Petraitienė, o jo dukterė Petraitytė. Strazdas žmona — Strazdienė, dukterė — Strazdaite. Vitkauskas žmona — Vitkienė, dukterė — Vitkutė ir tt.

Nei seniau, nei dabar net Sibire Jono Strazdo žmona nevadinama Ivan Strazdas, bet Strazdienė (vardą rašo ne vyro, bet savo). O čia tokia tautietė, pamėgdžiodama amerikiečius, dažnai vadiną save Mrs. John Strazdas.

Tą moterų pavardžių iškreipimo klausimą iškėlė Margareta Michelsonienė paskutiniame SLA seime.

Mat, pirmosios dienos protokolą skaitant, ji pastebėjo, kad, sprendžiant iš pavardžių, seime nedalyvauja nė viena moteris, nes vi-

soms moterims buvo duotos vyriškos pavardės: E. Mikuzis, B. Pivaronas, M. Michelsonienė ir tt.

M. Michelsonienė ir užprotstavė dėl tokio rašymo. Jai pritarė ir Jadvyga Budrienė, kuri pareiškė, kad tarp amerikiečių vadinamės kaip jie pagal savo kalbos dėsnius nori mus vadinti, bet lietuvių organizacijose vadinkimės taip, kaip mūsų tėvai ir tėvų tėvai darė ar daro.

Joms pritarė ir V. Brazilius, P. Dargis, A. Budreckis ir kiti, o jų žodžius seimo atstovai "sutvirtino" plojimu.

Tai gi SLA raštuose nebebus daktomos lietuviškos moterų pavardės. Nebebus sekretorės Bertos Pivaronos, bet Pivaronienė, išdinkinės E. Mikuzio, bet bus E. Mikuzytė (ne Mikuziūtė, nes jos tėvas buvo Mikuzis, o ne Mikuzius) ir tt.

Bravo M. Michelsonienei, kad ji tą klausimą iškėlė. Tikėkimės, kad ir kitos organizacijos bei spauda paseks tą nutarimą moterų pavardžių rašymo reikalu.

atrodo laukta proga atkreipti rašalinę ugnį prieš Angliją ir tuo pačiu ieškoti kažkokio susitarimo su Vokietija. Po įvykusių nelaimių tokios tendencijos yra nesmagus atspūdis, kažkoks noras atsikęsti buvusiam koalicijos partneriui už savo nelaimę. Liepos 3 d. įvykiai nepalankiai atsiliepė ir į priešinimosi šalininkų įtaką Prancūzijoje. Išpūtas ir iškomentavus Mers-el-kabir įvykius, visuomenėje priešinimosi tendencijos nesustiprės.

1940. 7. 14

Prieš 2 ar 3 dienas skaičiau, kad 4 prancūzų žurnalai, Pertinat, Bure, Tabou ir Kerillis, pasitraukė į Londoną; esą, jie traukiami atsakomybėn, o vakar skaičiau, kad Klermon-Ferane uždarytas Blümo organas, pasitraukęs į čia iš Paryžiaus. Tai vis dalelės tos pačios problemos — testis kovą ar nusilenkti pergaletoji ir vidaus persitvarkymo klausimais? Kaip organizuos visuomenę? Kokiais šūkais, kokių moralinių pagrindų ir pan.?

(Bus daugiau).

Teisės patarimai

Advokatė M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Šveikauskas, Attorney at Law,
8 Belgrade Ave., Roslindale,
Boston, Mass. 02131.

Klausimas

Mūsų sūnus vedė pirmą pačią ne amerikietę, bet iš vienos pietinės Amerikos šalies; jie atvažiavo pas mus ir apsigyveno. Kadangi mes turėjome nusipirkti nemažą gabalą žemės, tai dalį tos žemės perrašėme sūnui ir marčios vardu. Kiek laiko pagyvenę, jie persikyrė. Jina sugrįžo į savo kraštą, o mūsų sūnus pasiliko ir ant tos pačios žemės pasistatė namus ir gyvena. Jis dabar yra vedęs kitą moterį ir turi vaikų. Dabar norime Tamsą paklausti: jei sūntis norėtų tą savo nuosavybę parduoti, ar būtų galima tai padaryti be imos žmonos parašo?

Tėvai: A. C.

Atsakymas

Surku kategoriškai atsakyti į Tamstos klausimą, nežinant visų aplinkybių. Nekilnojamas turtas, kuris yra laikomas bendrojo nuosavybėje, šiuo atveju gali būti dviejų rūšių: "tenancy by the entirety" arba "tenancy in common". Jei buvo pirmoji rūšis, išsiskyrimas (divorce) "pavertė" tą rūšį į antrąją rūšį (tenancy in common). Ir vienu ir kitu atveju, tokiu būdu, pusė namų priklauso pirmajai žmonai. Žinoma, jei buvo padaryta "property settlement agreement" (sutartis dėl turto pasidalinimo išsiskiriant) tarp išsiskiriančių vyrų ir žmonos, ji, pirmoji žmona, galėjo teisiskai atsakyti savo namų dalies, jei už tai gavo pav. pinigų.

Žmonės dažnai galvoja, kad advokatas gali atsakyti į jų specifinius klausimus, nežinodamas visų detalių bei aplinkybių. Faktas yra tas, kad viena ar kita detalė bei smulkios aplinkybės gali pakeisti visą teisiską vaizdą. Tamstoms patarčiau nu-eiti pas vietinį advokatą, nunešti jam nuosavybės dokumentus ir taipogi visus dokumentus, liečiančius "divorce", ir tik tada Tamstos galėsite gauti išsamų ir tikslų atsakymą.

Maria Dengler iš Calw, Vokietijoje, džiaugiasi gavusi laišką iš savo sūnaus karininko, kurio lėktuvas buvo numuštas Šiaurės Vietname, ir jis paimtas į nelaisvę, bet pabėgo ir po 23 dienų keliomis per džungles sugrįžo į savo dalinį. Jos sūnus Dengler 1957 m. atvažiavo į JAV iš Vokietijos, gavo JAV pilietybę ir dabar tarnauja čia kariuomenėje.

Bermudo "Miss Princess", kurią išrinko Princess viešbuty atostogaujantieji paaugliai.

ADMINISTRACIJOS

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojus,

kurie keičia adresą, pranešiant naująjį adresą neu-miršti parašyti ir senąjį.

Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code.

IDOMIOS KNYGOS

Romanai

Jurgis Gliuda, DELFINO ŽENKLE, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$2.50

Albinas Baranauskas, KARKLUPENUOSE, premijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Almenas, UPĖ I RYTUS, UPĖ I ŠIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina \$3.00.

Alė Rūta, KELIAS I KAIRE, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50

Jonas Aistis, POEZIJA, joje yra šio žymaus poeto visi eilėraščiai, 420 psl., kaina \$6.

Jurgis Gliuda, SIKSNO-PARNIU SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Volertas, UPĖ TEKA VINGIAIS, romanas 32 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Juozas Kraliauskas, TIT-VAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas, VIENIŠ MEDŽIAL, 117 psl., kaina \$1.50.

Juozas Svaistas, ŽIOBRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sida-avičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Juozas Svaistas, JO SU-LADETINĖ, premijuotas romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 psl., kaina \$4.00

Aloyzas Baronas, LIEP-TAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantas, TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

Alė Rūta, MOTINOS RANKOS, romanas apie motinos meilę, jos tikslą ir rūpestį išauklėti savo vaikus pilnais žmonėmis ir tikrais lietuvišiais, 397 psl., kaina \$4.00. mo.

Pranas Naujokaitis, UPELIAI NEGRIZTA I KALNUS, 509 psl., kaina \$5.00.

Vincas Ramonas, MIGLOTAS RYTAS, 166 psl., kaina \$2.00.

MINDAUGO NUZUDYMAS, Juozo Kraliausko premijuotas romanas, 246 psl., kaina \$3.

Tos knygos gaunamos ir Keleivio administracijoje.

Hal Grimes, dingęs kartu su brigados gen. Joseph W. Stillwell, skrendant per Ramųjį vandenyną.

Vietinės žinios

Paskutinis priminimas

Primenama visiems, kad ši sekmadienį, rugpiučio 14 d. Montelloj-Brocktone bus paskutinis šią vasarą piknikas. Nepraleiskite progos jame dalyvauti. Busas išeis nuo So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos 1:30 val. po pietų.

Prašome visus, kurie turi paėmę laimėjimo bilietų platinti, sugrąžinti jų šaknelės, aiškiai pažymėję vardus ir pavardes, su pinigais iki sekmadienio adresu — 502 Broadway, So. Boston, arba įteikti piknikui. Duokite progą sau ir kitiems laimėti naudingas dovanas.

Visus kviečia

Steponas ir Valentina Minkai

Cape Codas poilsiausia ir dar laukia vasarotojų

Šių metų giedri vasara Cape Codo vasarotojų dienas gerokai prailgino, visų nuotaiką atgaivino ir atostogininkų sveikatą sustiprino. Nors rugpiūtis įpusėjęs, bet paplūdimiuose dar vis tautiečiai ūkauja lietuviškai, nuo vieno iki kito sugulsiu smėlį ratelio viens kitą lanko, sveikinas, dalijasi vakariškiais įspūdžiais ar seniai matę iš džiaugsmo nuogi bučiuojasi. Yra ir saulutės bei kitų karščių gatai iškeptų, lyg suplotos padargos gulinių smėlių rivos bealsuojančių. Vadinausi, kaip patobulintam rojuje. Ypač daug svečių dar sujauja savo įvairiaspalviais automobiliais savaitgaliais

Praeitą savaitgalį Marijos ir dr. Eduardo Jansonų viloj Audronė, be nuolatinų vasarotojų, svečiavosi Keleivio redaktorius Jackus Sonda, Aleksandra ir Antanas Gustačiai, iš New Yorko ilgesniams poguliu smėlį atėję rašytojas Paulius Jurkus, dar pasivaideno komp. Julijus Gaidelis su žmonele. Lėsininkai iš So. Sales, Aušėjai, inž. A. Griauzdė su žmonele iš So. Bostono ir visa eilė kitų, vieni užkasti, kiti pernaktoti, tretis su pažįstamais pasiūtiurioti. Gi čia vasarojantis chiegiškis dr. Vladas Kaupas, didelis jūros garbintojas, bičiulių apstotas, kaip paprastai vis prašomas už dyką visokių patarimų, — tai nuo nosies nudegimo, pagirinės galvos skaudėjimo, dieglio po pažastim ar aplamai priemonių besitartinančios giltinės alsavimui atitolinti. Gi abu šeiminkai Jansonai visus šiuos "pacientus" pamaitina, apglosto ir apklosti, išvažiavę nufotografuoja, kad kitamet pastorėjusius atpažinti ir su šypseną išlydi. Ne be to, kad Marija Jansonienė, kaip sūnų ar dukrą išleisdama į nuodėmingą pasaulį, įdeda į krepšelį dar ir užkandos gerą rieškę, kad tas saulės pagėdėlis kur nors pakely kojų neužverstų. Tikrai, ši žalia ir žydinti vila primena net lietuvišką dvarelį ar kurį buv. ministerio "trobelę". Skirtumas gal tik tas, kad vašingo šeiminko šaldytuve nėra mūsų tautinės

VOKIETIJA

Naujas gimn. direktorius
Vasario 16 gimnazijos direktorium nuo rugsėjo 1 d. paskirtas kun. dr. P. Bačinskas vietoj iš tu pareigų atsiskiusio kun. Liubino.

Sarvuto automobilio apiplėšimo Bostone auka. Tai sužeistas automobilio sargybinis Bernard Fisher. Trys plėšikai pabėgo su \$60,000 grebiu.

skaidriosios, o tik konjakas ir scotcho atrinktos rūšys.

Čia šiuo metu dar yra gatai paklotų lovų, ir kiekvienas pakeleivis gali užsukti vasaros sezono užbaigti.

Zinoma, dar nemaža svečių yra Meškoj, Šlepavičių viloj, naujuos Jono Adomnio rūmuose ir visoje eilėje mažesnių gūžtelių. Kam dar reikalinga sveikata dolerių atsargoms padidinti ar kuriam neįvardinamam tikslui, tam čia puiki proga jos tiesiai iš pašildyto vandens pasisemti.

Bostono

ARENGIMŲ KALENDORIUS

Rugpiučio 14 d. Romuvos parke Brocktone Minkų ralių gegužinė.

Rugsėjo 11 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje Tautos šventės minėjimas.

Spalio 2 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje Balfio metinis banketas.

Spalio 9 d. 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje Laisvės Varpo tradicinis rudens koncertas.

DOVANOS

už naujus skaitytojus

KIEKVIENAM Mūsų BICILIUI. SURADUSIAM BENI VIENĄ NAUJĄ METINĮ "KEIEIVIO" SKAITYTOJĄ DUODAMA DOVANŲ K. BIELINIO KNYGA "TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA", KURIOS PARDUODAMOJI KAINA \$2.50.

O KAS SURAS 3 NAUJUS METINIUS PRENUMERATORIUS ARBA PATS SUMOKĖS PIRMĄ 3 METŲ PRENUMERATĄ, TAS GAUS DOVANAI VIENĄ IŠ ŠIŲ KNYGŲ, KURIŲ PARDUODAMOJI KAINA \$5.50—\$6.00:

ST. KAIRIO "LIETUVA BUDO" ir "TAU, LIETUVA".
K. BIELINIO "DIENOJANT" ir "PENKTIEJI METAI"

NEPRALEISKITE PROGOS NESUNKIAI GAUTI VELTUI BRANGIĄ KNYGĄ IR KARTU SUSIPRINTI "KELEIVĮ".
KAD JIS GALĖTŲ DRĄSIAI KELIAUTI IR Į SEPTINTĄJĄ DEŠIMTĮ ĮŽENGĖS

DARIUS — GIRĖNAS

(Atkelta iš 4-o psl.)

ir Girėno karstus ir prašo mūsų pagalbos. Visa tai turi likti paslapyje.

Karstus numatė paslėpti rūsyje, prie katilinės esančioje nišoje.

"Vakare, kai visi sumigo, talkininkai atvežė plytas ir paruošė skiedinį. Iš kiemo, per lavoninę, paruoštą medžiagą sunesė į rūšį. Po to karstus liftu nuleido rūsin ir, sudėję vieną ant kito, patalpino nišoje. Talkininkaujant dviem mūriniams, iki aušros išaugo nauja siena. Prof. Šiaulys dar kartą visus įspėjo — jeigu geštapas tardytų, sakyti, kad karstus išsivežė atvažiavusi kažkokia vokiečių mašina.

"Ir iš tiesų, praėjus kelioms dienoms, okupantai suuodė, kad kopytėlė tuščia. Prasidėjo tardymai ir ieškojimai. Geštapininkai šaukė, kad tai bolševikų darbas ir ypač kibo prie rūmuose gyvenusių tarnautojų. Tačiau šie kartojė vieną ir tą patį: karstus išvežė vokiečių kareiviai. Okupantai nieko negalėjo padaryti

"Laikas bėgo. Tuoj pat po karo mirė prof. Šiaulys. (Iš tikrųjų prof. Šiaulys mirė tik 1957 metais. 1951-56 metais tuose pačiuose rūmuose, kur buvo karstai paslėpti, jis buvo fakulteto dekanas. E.), vėliau mirė Beržinskas Riauba. Buvusiame universitete nebegyveno ir Striupkai. Net daugelis universiteto darbuotojų susigyveno su ta mintimi, kad palaikus sunaikino hitlerininkai."

Toliau rašo:

"Valstybinio Dailės instituto diplomantas V. Mačiuka (skulptorius ir poetas. E.), rinkdamas medžiagą diplominiam darbui "Dariaus ir Girėno paminklas", susidomėjo lakūnų karstų likimu. (Pasakotojas nemini kada: prieš ar po Dovydaičio pranešimo, kad karstai atrasti. E.). Jis, susizinojęs su kitais suinteresuotais asmenimis, ryžosi surasti lakūnų palaikus. Prasidėjo ieškojimai. Apklausti instituto (Medicinos instituto, kuris yra buv. Medicinos fakulteto patalpose. E.) darbuotojai tik spėjo, kad karstai gali būti paslėpti kažkur institute. Liko tokia galimybė: docentas J. Riauba, mirusio senojo Riaubos sūnus. Jis gimė ir augo universiteto rūmuose, pro jo smalsias paauglio akis vargu ar galėjo praslysti toks įvykis. Tačiau, kas ir kada karstus užmūrijo, nežinojo ir Riauba. Tėvas prieš mirtį išsitaręs, jog jie yra rūsyje ir kad tiksliai apie tai žino Striupkai. Pagaliau siūlo galas atvedė prie tikslo — pensininkas Striupkus parodė vietą, kurioje užmūrijo karstus."

Kada tai buvo, Balčiūnas nemini. Tik sako, kad buvo sudaryta ekspertų komisija, kuri nustatė, kad 1946 metų potvynio metu pro ventilacijos angą vanduo buvo užliejęs užmūrytą patalpą. Nors kūnai buvo ir balzamuoti, nuo vandens jų audiniai labai suirę, net sunykę, vėl balzamuoti nebeįmanoma. Komisija nutarė, kad lakūnų S. Darius ir S. Girėno palaikus tiksliausiai palaidoti. Jie buvo iškilmingai (?) palaidoti... 1964 metų liepos 12 dieną Kaune... sovietinių karių kapinėse...

Jeigu palaikai buvo atrasti tada, kai buvo pirmą kartą apie tai paskelbta, tai yra, 1958 metų birželio pradžioje (o kad turėjo būti tada rasta, beveik nėra abejojimo, nes jau tada buvo nurodyta, jog karstai atrasti medicinos fakulteto rūmų rūsyje užmūrytoje slėptuvėje), tai dabar paaiškėja, kad ekspertų (turbūt, ne tiek medicinos, kiek politikos ekspertų) komisija šešerius metus svarstė, ką su tais palaikais daryti. Nors 1958 metais kalbėjo apie visuomenės rengimąsi palaidoti lakūnus geriausioje vietoje ir pastatyti paminklą, "ekspertai" pagaliau Lietuvos didvyrius palaidojo... okupantu kapinėse. Ir vietoje žadeto paminklo, kaip pasakoją J. Balčiūnas, "išaugo naujas kapas su memorialinėmis lentomis ir įrašais: S. DARIUS. 1896.I.8 — 1933.VII.17 S. GIRĖNAS. 1893.X.7 — 1933.VII.17." Dvejus metus teko laukti, ligi rašytojų laikraštį tapo prisartata, kada ir kur palaidoti.

Skulptorius V. Mačiuka savo diplominį darbą atliko puikiai: sukūrė labai įspūdingą Dariaus ir Girėno reliefinį portretą. Bet paminklo dar nėra ir, turbūt, nebus (visi skulptoriai dabar įkinkyti lipdyti paminklus Leninui jo šimtojo gimtadieni progai). Dariaus ir Girėno žuvimo metinės tik šiuo papasakojimu atžymėjo Literatūra ir Menas. Tiesa, kuri prieš aštuonerius metus buvo labai gausiai apie juos prabilusi, šįmet liepos 17 dienos rytą skelbė sovietinio metalisto šventę, o pro Dariaus ir Girėno sukaktį praėjo tylomis, lygiai kaip ir visi kiti Lietuvoj skaityti gamina-mieji laikraščiai.

Daraus ir Girėno žuvimo vietoje liepos 17 dieną prie esamojo paminklo atidaryta nauja memorialinė lenta. Ją pasirūpino Vroclave (buv. Breslau) gyvenantieji lietuviai. Ten yra Lenkijos Lietuvių Visuomeninės Kultūros draugijos skyrius.

(Elta)

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS NEI ŽILAS

JIB. vartojo 16 savičių, pusę metų, vienerius metus. J. Gryszewskio paveikslai parodo, kad JIB. vaistai ATAUGI-NA PLAUKUS, išgydo pleiskanas, sausų, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, atgauna natūralią plaukų spalvą MOTERIM ir VYRAM, 100 proc. garantuoti.

JIB. vaistai Regi-tr. Wash., D.C. Irašyti vaistų katal. RED-BLUE-BOOK. PAT. JIB. Laboratorija gauna iš JAV. Kanados ir iš Europos valstybių klientų daug padėkos laišku už gerą JIB. vaistų veikimą.

JIB. 8 Oz. 16 savičių vartojimui \$5.50, jei COD, dar 60 c. Užsakymus su Money Orderiu reikalaukite tuojau. JIB LABORATORIJA, 1137 So. 49th Ave., Cicero, Ill. 60650

Svarbios knygos

Gavome šias knygas:

- Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus Atsiminimai ir mintys 1-oji dalis 302 psl., mikštasis iršeliais kaina \$2.00: antroji dalis 336 psl. kietais iršeliais su abiejų dalių vardynu kaina \$5.00.
Perkant abi dalis kaina tik \$6.50
- Prof. P. Pakarklio Kryžiuočių valstybės santvarkos bruo-
tai, 176 psl., kaina \$2.00
- Jan Kun vičio Magiškuoju kilimu į Vilnių, 330 pusla-
pų, labai įdomūs 1962 metų kelionės į Lietuvą apra-
šymas su nepaprastais nuotykiiais. Kaina \$3.00
- Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo
1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kieti virš. kaina seniau
buvo \$6.00, o dabar tik \$2.00
- Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teisynas, 31 psl. 50 cnt.
Cicagietės Ispūdžiai komunistų pavergtose Lietuvoj
15 puslapių, kaina \$1.00
- Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulės kryžiuočiams,
70 puslapių, kaina \$1.00

LAIKRAŠTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines ap-
žvalgas, mokslo žinias, modernu sveikatos skyrių, kino nau-
jienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romanus,
vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje, labai daug aktualių
ilustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis
siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$5.50.

Adresas:

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA
7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokė-
jo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių
nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija —
duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra
pigė, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia
patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse miliono doierių
kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas
lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias
apdraudas nuo \$100.00 iki \$10.000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąjį Apdraudą — En-
dowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų
aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM
apdraudą: už \$1,666.66 apdraudos tik \$3.00 mokes-
čio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio
amžiaus asmenims, rekomenduojama Lietuvių
klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidenta-
lės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės
į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie
Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu
parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 36th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

PASKUTINIS ŠIOS VASAROS DIDYSIS

Lietuvių Radio Piknikas

SEKMADIENĮ, 1966 M. RUGPJŪČIO-AUGUST 14 D.
graziam ROMUVOS PARKE, 71 Claremont Ave.
MONTELLOJ-BROCKTONE

MARVELLO THE GREAT
Magikas

PROGRAMA PRASIDEDA 4 VAL. POPIET

1. Bostono Lietuvių Tautinių Sokių Sambūrio mažamečiai, Onos Ivaškienės vadovaujami.
2. Magikas — Marvello the Great.
3. Metinis tradicinis "MISS LITHUANIA OF N.E." rinkimas. Miesto majoro John F. Collins statulos įteikimas
4. ŠOKIŲ VARŽYBOS. Geriausi šokėjai gaus p.p. Edw. McCormacko, Jr., ir jo žmonos dovanas.
5. Klounas Flippio vaikams.
6. LAIMĖJIMO IR ĮŽANGOS DOVANŲ paskirstymas.
7. Skaniausi lietuviški piknikiniai valgiai ir gėrimai.

Busas išeis nuo So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos (E ir Broadway kampas) 1:30 val. popiet.

Įėjimas į pikniką suaugusiems \$1, vaikams 50 centų. Iki malonaus pasimatymo!

STEPONAS ir VALENTINA MINKAI

VASAROS ATOSTOGAS

kviečiame praleisti CAPE COD E

MEŠKOJE

CAPE COD žaluma; ATLANTO vanduo šildomas Golfo srovės; SILVER BEACH smėlis; lietuviška aplinka ir geras maistas suteikia puikias sąlygas pavasaroti bei pailsėti.

SPORTO mėgėjams: sailfish būriuoti, teniso aikštė, ping-pong, krocketas.

Vakare TĖVAMS išvykus, prižiūrimi vaikai.

S E Z O N A pradeda BIRŽELIO mėn. 19 dieną.

Su užsakyamu prašome kreiptis:

M. LUSYS 88-01 104 St. Richmond Hill 18, N. Y.

Tel. (212) 849-1193

I. VEITAS 72 Congress St., Braintree, Mass.

Tel. (617) 813-2146

MEŠKA

42 BEACH STREET
MONUMENT BEACH
CAPE COD, MASS.
Tel. (617) 759-3251

Taupyti \$\$\$ padeda

FORTUNA FUEL CO.

- 24 valandų VELTUI alyvos burnerio aptarnavimas
- VELTUI krosnies ir burnerio išvalymas
- Automatinis alyvos įliejimas
- Nuolaida, mokant grynais už burnerį
- Vamzdžių įvedimas ir taisymas
- Pilnos aildymo sistemos
- RADIATORIAI — VANDENS ŠILDYMAS — KROSNYS — BOILERIAI ir BURNERIAI įrengiami pigia kaina
- 24 VALANDŲ TARNYBA
- Naktimis — Sekmadieniais — Šventadieniais

Skambinkite: GE 6-1204

FORTUNA FUEL CO.

487 WASHINGTON ST.
DORCHESTER, PRIE CODMAN AIKŠTĖS

Mirė A. Klimkienė

Liepos 28 d. Arlingtone mirė sena Keleivio skaitytoja Alice Klimkienė, kilusi iš Ziežmarių, palikusi liūdinčius vyrą Vladą Klimką, dukterį Doną Grikienę ir sūnų dr. Albertą Klimką, kuriems reikiame gilią užuojautą.

A. Lileikis — namų savininkas

Lietuvių Enciklopedijos administratorius Aleksandras Lileikis nusipirko Dorchesterį namus ir su visa šeima, kuri iki šiol gyveno Worcesterį, įsikūrė savose patalpose.

Nepamirškite!

Nepamirškite, kad šita penktadienį, rugpjūčio 12 dieną, 8 val. vakaro So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje svečias iš Vokietijos Fr. Skėrys kalbės apie Vokietijos lietuvių gyvenimą, Vasario 16 gimnaziją ir lietuvių idomius dalykus.

Visus maloniai kviečia Lietuvių Bendruomenės valdyba

A. Vakauzienė sveiksta

Angelė Vakauzienė, kuri buvo ištikęs dalinis paralyžius, dar tebėra New England Medical Center li-

goninėje (171 Harrison Ave.), bet jau sveiksta. Linkime greičiau visai atsigausti.

Grįžo Michelsonai ir Kapočiai

Praeitą savaitę sugrįžo Margareta ir Stasys Michelsonai ir Barbara ir dr. Antanas Kapočiai, kurie po SLA suveikimo Clevelande buvo pasukę į Vakarus ir pasiekę Yellowstone Parką Wyoming valstybėje ir Salt Lake City Utah valstybėje Tikėsime, kad S. Michelsonas savo įspūdziais pasidalins su Keleivio skaitytojais.

Apiplėšė Minkus

Sekmadienį tarp 6-8 val. vak i Stepono ir Valentino Minkų butą City Pointe įsiveržė vagys, visą butą "iškrėtė", matyt, ieškodami pinigų, ir pasiėmė kas jiems patiko, dingo.

Minkų namų gyventojai, išėdama 6 val. vakaro, nieko blogo nepastebėjo. bet grįžusi 8 val. vak. jau rado duris atrakintas. Patys savi-ninkai Minkai dar nebuvo grįžę.

Sveikinimai iš Lietuvos

Seni Keleivio skaitytojai Amsiai, gyvenantieji Atlantoje, Ga, nuvyko į Lietuvą pasidairyti ir iš ten atsiuntė atviruką, kuriame rašo:

"Visam štabui gerų linkėjimų iš Vilniaus ir Druskininkų. Šitie miestai labai gražūs ir švarūs, daug sodų. Oras vėsokas, bet geras".

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

Skelbtis

„Keleivyje“ yra naudinga!

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

327 W. Broadway,

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičiaitis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstai-

ga Worcesterį, kuri siunčia

siuntinius tiesiog iš Worces-

terio į Lietuvą ir kitas Rusi-

jos valdomas sritis. Cia kal-

bama lietuviškai, patarnau-

jama greitai ir sąžiningai.

Siuntiniai nuveina greitai ir

tvarkingai.

Cia galima gauti įvairiau-

sių importuotų ir vietinės

gamybos medžiagų ir kitų

daiktų, tinkamų Lietuvoje,

labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Apsidrausk
NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.) .. Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable

598 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ

KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryte

FM Bangomis 105.7 megaciklų

IS WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS—P. VIŠČINIS

173 Arthur St.

BROCKTON 18, MASS.

Tel. Juniper 6-7209

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sek.

Ketvirtis & Co.

JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektroniniai

Įspūdingai taisome laikrodžius

žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

925 E. Fourth St.,

So. Boston

Atlieku visus pataisymo, remon-

to ir projektavimo darbus iš lau-

ko ir viduje, gyvenamųjų namų ir

biiznio pastatų, pagal Jūsų reika-

lavimą. Šaukite visados iki 9 va-

landų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

Televiziją

ir radiją

Taiso Gerai ir Pigiai

JONAS ŽILINSKAS

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS

OPTOMETRISTAS

Valandos:

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakaraus iš anksto susitarus

447 BROADWAY

South Boston, Mass

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos:

nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais—uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo

Programa Naujojo Anglijoje

iš stoties WLYN, 1360 ki-

lociklų ir iš stoties FM,

101.7 mc., veikia sekma-

dieniais nuo 1 iki 1:30 val. di-

na. Perduodama: Vėliausią

pasaulinių žinių santrauka

ir komentarai, muzika, dai-

nos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į

Baltic Florists gėlių ir dova-

nų krautuve, 502 E. Broad-

way, So. Boston. Telefo-

nas AN 8-0489. Ten gauna-

mas ir Keleivis.

Dr. J. C. Landzius

(Seymour)

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas

X RAY

taipgi pritaiko akinius

534 Broadway,

So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 2 iki 6 p.p.

TEL. AN 8-2712

Namai ir ūkis:

287 Concord Rd., Billerica, Mass.

TEL. MO 3-2948

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 County Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

Flood Square

Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popieriaus Sienuos

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Visokie geleis daiktai

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

VIENINTELĖ LIETUVIŠKA KELIONIŲ ĮSTAIGA NAUJOJO ANGLIJOS, atstovaujanti visoms lėktuvų linijoms. Ruošdami praleisti atostogas Floridoje, Caribbean salose, Europoje ar tik aplankyti bičiulį, gyvenantį tolimesnėje vietoje, kreipkitės asmeniškai, telefonu ar paštu susisiekimo priemonių ir viešbutių užsaky-mo reikalu.

VISI PATARNAVIMAI SUTEIKIAMI GREITAI IR BE PAPILDOMO MOKESCIO. Tą patį mokėsite pas mus ir sutaupysite laiką. Užsakius iš toliau, kelionės bilietai bus jums prisiunčiami paštu.

KARTU YRA

Globe Parcel Service, Inc.

IR PODAROGIFTS SKYRIUS,

per kurį galite išsiųsti savo giminėms pinigus, siuntinius ir užsakyti rusiškų prekių.

ĮVAIRIAS MEDŽIAGAS, ODAS, SKARYTES, MEGZTINIUS ir kt. galima pirkti SAVIKAINA mūsų įstaigoje.

Prašykite papildomų informacijų ir nemokamų kainoraščių—katalogų.

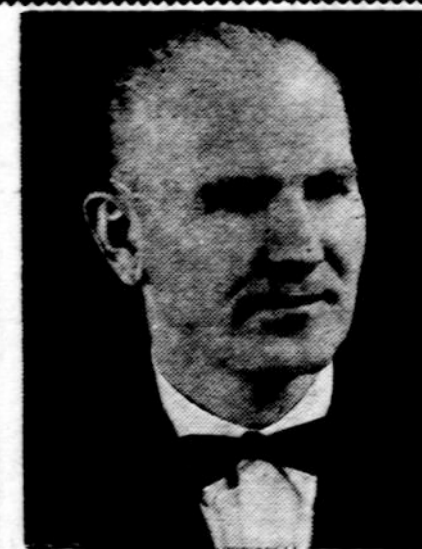
ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, kreipkitės lietuviškai. Tiek kelionių, tiek siuntinių reikalu BŪSITE MALONIAI IR SĄŽININGAI APTARNAUTI.

Įstaiga atdara:	kasdien nuo	9 val. iki 5 val. v.
	ketvirtadieniais nuo	9 val. iki 7 val. v.
	šeštadieniais nuo	8 val. iki 12 val. dn.

Adresas: 390 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Telefonas: Andrew 8-8764

Vedėja: Aldona Adomonis

BALTIC REALTY & INSURANCE AGENCY

Vytautas Stelmokas

savininkas